

Bundel van de Commissie Bestuur en Sociaal van 14 januari 2020

- 9.b Heropening
- 10 Spreekgelegenheid voor het publiek *) (wat betreft punt 13)
- 11 Voorstel besprekstuk / Raadsvoorstel kaderstelling cultuur- en erfgoedvisie 2020-2030
Dossier 2131 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Raadsvoorstel cultuur- en erfgoedvisie 2020-2030
Bijlage 2 - Bestuursopdracht Cultuur- en Erfgoedvisie Berkelland
Bijlage 3 - Resultaten quickscan inventarisatie Cultuur en Erfgoedvisie Berkelland
- 12 Voorstel bespreken in commissie / Voortgang Integraal Huisvestingsplan onderwijs
Dossier 2115 voorblad
Brief van college van BenW over voortgang Integraal Huisvestingsplan onderwijs
Bijlage 1 - Antwoord op technische vraag
- 13 Voorstel besprekstuk / Berkelland in Balans (bespreken)
Spreektijd 5 minuten
Dossier 2139 voorblad
Voorstel en besluit
Persbericht
Bijlage Factsheet
Presentatie
Rapport inwonersenquete
- 14 Rondvraag
- 15 Sluiting

Commissie Bestuur en Sociaal

Dossiernummer	2131
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 januari 2020
Agendapunt	11
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Raadsvoorstel kaderstelling cultuur- en erfgoedvisie 2020-2030

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur en Sociaal	14 januari 2020

Zaaknummer : 246489

Raadsvergadering : 21 januari 2020

Onderwerp : Kaderstelling Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030

Collegevergadering : 10 december 2019

Portefeuillehouder : H.J. Bosman

Steller : G. Protzman

tel: : 0545-250 214

Te nemen besluit:

De nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 moet voldoen aan de geformuleerde kaders.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 25 juni 2019 heeft u gekozen voor het scenario 'innovatief-light' bij de vaststelling van de bestuursopdracht voor een nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030. Met raads- en commissieleden is met dit onderwerp geëxperimenteerd om vooraf in het proces te komen tot duidelijke kaderstelling. In twee sessies in oktober en november 2019 zijn deze kaders geformuleerd aanvullend op de door de raad reeds vastgestelde kaders (zie daarvoor argument 1.1). Dit voorstel is bedoeld ter vaststelling van deze kaders en betekent dat we klaar zijn voor de volgende stap in het proces.

Argumentatie:

1.1 De raad heeft op 25 juni 2019 al kaders vastgesteld binnen de bestuursopdracht

In de bestuursopdracht voor de cultuur- en erfgoedvisie 2020-2030 zijn de volgende kaders al vastgesteld over het proces en de effecten:

- "we willen een proces inrichten om het toekomstbeeld van het culturele speelveld en het erfgoedbezit in kaart te brengen. Hiermee stellen we ambities vast voor de instandhouding en ontwikkeling van het culturele landschap en erfgoedbezit;
- het resultaat moet zijn een heldere en concrete visie op cultuur en erfgoed met keuzes voor een realistisch uitvoeringsprogramma;
- we kiezen voor een proces waarin we de samenleving een belangrijke rol willen geven in het komen tot een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie. Vanuit het principe van co-creatie willen de samenleving laten *adviseren en op onderdelen laten meebeslissen*. We vragen organisaties en inwoners om ideeën en oplossingen aan te dragen en laten hen meedoen in het aangeven van prioriteiten;
- we zorgen dat de kennis en expertise op de verschillende thema's binnen cultuur en erfgoed goed worden geborgd. Het organiseren van goede (externe) procesbegeleiding en het inzetten van specifieke expertise op het gebied van cultuur en erfgoed is belangrijk. Zowel de al aanwezige kennis en ervaring in het lokale culturele veld als ook daarbuiten;
- om het proces uit te kunnen voeren is een indicatief budget nodig van € 10.000,-. Dit budget is bepaald op basis van eerdere ervaringen met processen en de inzet van (een) proces ondersteunende organisatie(s)."

1.2 In de sessies met de raad zijn kaders geformuleerd waar de Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 aan moet voldoen

In een tweetal sessies, onder begeleiding van Berenschot, zijn raads- en commissieleden aan de slag gegaan met het stellen van kaders. De begeleiding was erop gericht om:

- inzicht te scheppen in welk type kaders er zijn;

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

- het geven van inzicht in het spanningsveld van kaderstelling (deze moeten voldoende ruimte bieden om inwoners te kunnen laten participeren, anderzijds zijn de kaders om excessen (ongelukken) zoveel mogelijk te voorkomen);
- het geïnformeerd raken over het vakgebied cultuur en erfgoed (bv. wettelijke kaders, uitgevoerde quickscan, etc.);
- het op experimentele wijze komen tot kaders.

In de eerste sessie lag het accent sterk op informeren en leren/bewustwording waardoor een tweede sessie noodzakelijk bleek. In de tweede sessie werd concreter gewerkt aan het formuleren van de kaders.

Dit is uitgemond in een set kaders die nu voorliggen. De raad geeft deze kaders mee die gelden als bandbreedte voor de vormgeving van de nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie. Er wordt ruimte gegeven aan de samenleving om het huidige culturele speelveld klaar te maken voor de toekomst. De volgende kaders zijn geformuleerd:

- de bibliotheek voert de wettelijke taken uit en voert de vijf functies zo goed mogelijk uit. Daarbij geeft ze extra aandacht aan laaggeletterdheid en leesbevordering;
- een lokale- of streekomroep biedt een gebalanceerd aanbod tussen journalistiek en vermaak;
- het aanbod aan cultureel erfgoed is een goede mix van verbinden, ontwikkelen en vermaak;
- het totale aanbod aan culturele evenementen moet zoveel mogelijk mensen aanspreken;
- het huidige structurele budget voor cultuur is leidend, maar verschuivingen daarbinnen zijn mogelijk. Daarnaast is er incidenteel budget beschikbaar voor de toekomstbestendigheid/lastenverlichting van culturele verenigingen.
- elke basisschoolleerling komt in aanraking met kunst, cultuur en muziek;
- doorlooptijd van het visietraject is maximaal 8-10 maanden gerekend vanaf het raadsbesluit over de kaders.

1.3 Er zijn ook wensen voor een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie

Naast de bovengenoemde kaders is er ook een aantal wensen c.q. uitgangspunten uitgesproken tijdens de kaderstellende sessies:

- het netwerk van bibliotheken en dorpsbōke is van grote waarde;
- de gemeente versterkt en beloont elk initiatief dat de samenwerking tussen instellingen en verenigingen bevordert. Als voorbeeld noemen we Natuurpark Kronenkamp;
- de gemeente juicht elk initiatief toe dat kunst en buitenruimte combineert en stelt daarvoor openbare ruimte ter beschikking;
- de gemeente vindt een breed en gratis toegankelijk cultureel aanbod belangrijk. Dit aanbod moet vraaggericht en op basis van behoefte vorm krijgen.

Deze wensen worden kenbaar gemaakt in het participatietraject, zij zijn echter niet bedoeld als 'in beton gegoten' kaders.

Kanttekeningen en risico's

1.1 De kaders zijn 'ruim' geformuleerd

De kaders zoals hiervoor beschreven zijn globaal en passen goed bij het gekozen scenario 'innovatief-light' uit de bestuursopdracht voor de cultuur- en erfgoedvisie. De kaders bieden veel ruimte voor de inbreng van samenleving en de uiteindelijke uitwerking van de cultuur- en erfgoedvisie. Dit vraagt om loslaten al houden we in grote mate regie over het proces. Deze kaders bieden niet alleen ruimte voor de samenleving, maar zijn ook bedoeld om ondergrenzen te formuleren om dat wat niet acceptabel is voor de raad zoveel mogelijk te voorkomen. Daar waren de twee sessies met de raad (en dat met name de tweede sessie) volledig op gericht. Dit is de balans die uit de sessies is gekomen tussen voldoende ruimte om te participeren en het voorkomen van 'ongelukken'

2.1 Proces cultuur- en erfgoedvisie is een oefening voor bestuurlijke vernieuwing

We hebben ervoor gekozen om een innovatief proces te doorlopen met alle betrokkenen uit de samenleving. Dit gaat de samenhang binnen het culturele veld maar ook de relatie tussen de gemeente en deze organisaties versterken. We weten ook dat we lerende zijn en dat het proces de nodige uitdagingen met zich mee zal brengen. Daarom zorgen we ervoor dat we het proces goed volgen en evalueren.

Financiën

€ 10.000 is beschikbaar voor het vormgeven en uitvoeren van het proces. Vanuit het rijk komt tevens een subsidie beschikbaar voor het opstellen van een kerkenvisie. Deze kerkenvisie wordt een onderdeel van de cultuur- en erfgoedvisie.

Communicatie

Vanaf januari 2020 worden er bijeenkomsten georganiseerd met alle betrokken partijen. Tijdens deze bijeenkomsten communiceren we ook de gestelde kaders en gaan op basis daarvan aan de slag.

Initiatief, participatie en rol gemeente

We vragen culturele organisaties en inwoners om actief mee te doen en ideeën en oplossingen aan te dragen en prioriteiten aan te geven. De afgelopen maanden is er onder culturele verenigingen/organisaties, het onderwijs en organisaties uit het Sociaal Domein een brede quickscan (bijlage 3) afgenomen. De uitkomsten hiervan bieden een goede basis voor het vervolgproces. Uit de quickscan blijkt ook dat er een groot draagvlak is onder diverse partijen om mee te doen in het proces.

Als gemeente houden we de regie op het proces grotendeels in handen en we zorgen voor goede procesondersteuning door Cultuur Oost. De gemeenteraad stelt aan de voorkant kaders en bewaakt het democratische proces. Ook is de raad toevoerder in dit proces en kan de werkgroep bestuurlijke vernieuwing als klankbord fungeren.

Planning en evaluatie

Een belangrijk kader die uw raad heeft meegegeven is de einddatum. Die is gesteld op 8-10 maanden doorlooptijd, volgens het scenario 'innovatief-light' uit de bestuursopdracht, vanaf 1-1-2020. Dat betekent dat de Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 uiterlijk in najaar van 2020 aan u wordt voorgelegd ter vaststelling.

We hanteren daarbij de volgende globale planning (waarbij in rood gearceerd reeds is afgerond):

Fase	Activiteit	Periode
	Raadsbesluit bestuursopdracht	25 juni 2019
Agendering/thematisering	Ontwikkelen en uitzetten quickscan cultuur- en erfgoedvisie / inzetten inwonerpanel	Juni-augustus 2019
	Verwerking resultaten quickscan	September 2019
	1 ^e sessie kaderstelling met raad	9 oktober 2019
	2 ^e sessie kaderstelling met raad	7 november 2019
	Definitief ontwerpen proces cultuur- en erfgoedvisie	December 2019
	Behandeling Raadsvoorstel vaststellen kaders	21 januari 2020
Advisering	Bijeenkomsten met	Januari t/m juni 2020

	betrokkenen (organisaties/inwoners) uit samenleving en raad als toehoorder	
Prioritering	Via beslismodelbijeenkomst komen tot prioriteiten.	Juli 2020
Vaststelling	Komen tot (concept)visie	Juli/augustus 2020
	Besluit door college en gemeenteraad.	September/oktober 2020

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21 januari 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2019;

b e s l u i t :

Dat de nieuwe Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030 moet voldoen aan de volgende kaders;

1. De bibliotheek voert de wettelijke taken uit en voert de vijf functies zo goed mogelijk uit. Daarbij geeft ze extra aandacht aan laaggeletterdheid en leesbevordering;
2. Een lokale- of streekomroep biedt een gebalanceerd aanbod tussen journalistiek en vermaak;
3. Het aanbod aan cultureel erfgoed is een goede mix van verbinden, ontwikkelen en vermaak;
4. Het totale aanbod aan culturele evenementen moet zoveel mogelijk mensen aanspreken;
5. Het huidige structurele budget voor cultuur is leidend, maar verschuivingen daarbinnen zijn mogelijk. Daarnaast is er incidenteel budget beschikbaar voor de toekomstbestendigheid/lastenverlichting van culturele verenigingen.
6. Elke basisschoolleerling komt in aanraking met kunst, cultuur en muziek;
7. De doorlooptijd van het visietraject is maximaal 8-10 maanden gerekend vanaf het raadsbesluit over de kaders.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
21 januari 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Cultuur- en Erfgoedvisie 2020-2030

Bijlage 1. Kaders cultuur- en erfgoedvisie

Zaaknummer : 246489

Raadsvergadering : 25 juni 2019

Onderwerp : Cultuur- en erfgoedvisie Berkelland 2020-2030

Collegevergadering : 21 mei 2019

Portefeuillehouder : H.J. Bosman

Steller : G. Protzman

tel: : 214

Te nemen besluit:

1. In te stemmen met het gekozen processcenario 3 ('innovatief-light') uit de bestuursopdracht Cultuur- en Erfgoedvisie Berkelland 2020-2030.
2. Voor de uitvoering van het proces een krediet beschikbaar te stellen van € 10.000,- en dit te dekken uit de algemene reserve.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Cultuur is een breed begrip. We bedoelen hier kunst, muziek, toneel, archeologie, monumenten, media, musea, beeldende kunst en (culturele)evenementen. Maar cultuur is ook hoe we met elkaar omgaan, wat we met elkaar beleven en hoe we naar dingen kijken. Cultuur verbindt, draagt bij aan een leefbare samenleving, versterkt de lokale identiteit en kwaliteit, zorgt voor nieuwe inkomensbronnen en nieuwe markten.

Om dat complexe en brede veld samenhang te geven is een nieuwe visie op cultuur en erfgoed nodig.

Argumentatie:

1.1 We willen een samenhangende visie

Er is al een beleidskader Muziek-, kunst en cultuuronderwijs. Maar er ontbreekt een samenhangende visie op het brede veld van cultuur en erfgoed. Zo'n visie willen we zo snel mogelijk samen met alle betrokkenen maken. Dit is het speerpunt uit het collegeprogramma 'Cultuur is van iedereen!'. We kiezen voor een brede en integrale aanpak om optimaal gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden die er liggen en de vele verbindingen die er nu al zijn te versterken en zichtbaarder te maken.

1.2 Behoeftte vanuit samenleving

Verenigingen en organisaties, die veelal uit vrijwilligers bestaan, ervaren dat hun vitaliteit en toekomstbestendigheid onder druk staan. Uit gesprekken met organisaties en betrokkenen binnen het cultuur- en erfgoedveld blijkt dat er behoefte is aan samenwerking, binding, kennisuitwisseling en afstemming. Deze partijen voelen zich voor een groot deel eigenaar en daarmee ook onderdeel van de uitkomsten van het proces en het maatschappelijk effect. Zij hebben aangegeven behoefte te hebben aan een samenhangende visie en willen daar graag zelf aan bijdragen.

1.3 Voorkeur raads werkgroep 'bestuurlijke vernieuwing'

De verhouding tussen de samenleving en het bestuur ontwikkelt zich continu. De raads werkgroep 'bestuurlijke vernieuwing' kijkt naar manieren om deze ontwikkeling vorm te geven. In dat kader zoekt zij bewust naar trajecten die daaraan een bijdrage kunnen leveren. Het proces om tot een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie te komen leent zich voor deze verkenning. Het college heeft de bestuursopdracht cultuur- en erfgoedvisie aan de raads werkgroep voorgelegd en gevraagd om een keuze te maken voor één scenario.

In te vullen door Griffie:

Commissie vergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekingsstuk

0 anders, nl

Raads vergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

De drie scenario's varieerden in de wijze van de bijdrage van de samenleving en ook de rol van de raad.

De raads werkgroep heeft gekozen voor scenario 3, 'innovatief-light', uit de bestuursopdracht. Vanuit het principe van co-creatie wordt de samenleving betrokken als *adviseur* en mag het (deels) meebeslissen en prioriteiten aangeven.

De raads werkgroep ziet de rol van de raad als volger van het proces waarbij de raad toeziet op het democratisch verloop ervan. De raads werkgroep fungeert als klankbord op het proces. De raads werkgroep vindt het daarnaast belangrijk om vooraan in het proces een kaderstellende sessie te organiseren met de gemeenteraad.

1.4 Kennis en expertise moet meegenomen worden

De raads werkgroep vindt de mate van participatie vanuit de samenleving zoals in scenario 3 is beschreven belangrijk. Zij heeft aangegeven dat het noodzakelijk is om de kennis en expertise op de verschillende thema's binnen cultuur en erfgoed goed te borgen. Het organiseren van goede (externe) procesbegeleiding en het inzetten van specifieke expertise op het gebied van cultuur en erfgoed is belangrijk. Zowel de al aanwezige kennis en ervaring in het lokale culturele veld als ook daarbuiten.

2.1 Budget is nodig om proces te kunnen uitvoeren

Om het proces uit te kunnen voeren is een indicatief budget nodig van € 10.000,-. Dit budget is bepaald op basis van eerdere ervaringen met processen en de inzet van (een) proces ondersteunende organisatie(s). Het budget kan niet worden vrijgemaakt binnen het programma 'Cultuur is van iedereen!' en dient daarom ter beschikking te worden gesteld uit de algemene reserve.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Participatie gebruikers en andere inwoners is moeilijk in te schatten

Duidelijk is dat er vanuit de culturele- en erfgoedorganisaties veel draagvlak bestaat om zelf een bijdrage te leveren aan de nieuwe visie op cultuur en erfgoed te komen. De mate waarin 'gebruikers' van culturele voorzieningen en andere inwoners een rol willen vervullen hebben we nog niet getoetst. We kunnen dit moeilijker inschatten. De raad zou behulpzaam kunnen zijn in het bekendmaken van dit proces en inwoners enthousiasmeren voor deelname.

1.2 Mate van loslaten

Het geven van een belangrijke adviserende en meebeslissende rol aan de samenleving vraagt voor een deel om loslaten. Dit risico perken we in door aan de voorkant duidelijke kaders te stellen. We organiseren een bijeenkomst met raadsleden waarin we die kaders te gaan formuleren, waarin een balans moet zitten voor ruimte voor deelnemers aan het proces en kaders. Binnen het gekozen processcenario behoudt de gemeente in grote mate de regie.

2.1 Het speelveld is breed

We hebben te maken met een breed speelveld variërend van lokale omroep, muzieklessen en musea en van dorpsbōke tot aan de instandhouding van beschermde monumenten. Naast samenhang is het ook belangrijk om in dit brede speelveld focus en onderscheid aan te brengen. Dit betekent ook dat we moeten thematiseren

Financiën

Om het proces uit te kunnen voeren is een indicatief budget nodig van € 10.000,-. Dit budget is bepaald op basis van eerdere ervaringen met processen en de inzet van (een) proces ondersteunende organisatie(s). Het budget kan niet worden vrijgemaakt binnen het programma 'Cultuur is van iedereen!'.

Door een meerderheid van de gemeenteraad is in een eerder stadium aangegeven dat men bereid is hiervoor financiële middelen beschikbaar te stellen. We vragen de

gemeenteraad hiervoor een krediet beschikbaar te stellen en hiervoor een beroep te de doen op de algemene reserve.

Communicatie

Cultuur is een breed begrip. We bedoelen hier kunst, muziek, toneel, archeologie, monumenten, media, musea, beeldende kunst en (culturele)evenementen. Maar cultuur is ook hoe we met elkaar omgaan, wat we met elkaar beleven en hoe we naar dingen kijken. Cultuur verbindt, draagt bij aan een leefbare samenleving, versterkt de lokale identiteit en kwaliteit, zorgt voor nieuwe inkomensbronnen en nieuwe markten.

Om dat complexe en brede veld samenhang te geven is een nieuwe visie op cultuur en erfgoed nodig. We willen deze visie samen met (culturele) organisaties en inwoners ontwikkelen.

Initiatief, participatie en rol gemeente

We kiezen voor co-creatie van een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie. De mate van participatie voor de samenleving is: adviseren en (deels) meebeslissen. We vragen culturele organisaties en inwoners om ideeën en oplossingen aan te dragen en laten hen meedoen in het aangeven van prioriteiten.

Als gemeente houden we de regie op het proces grotendeels in handen en we zorgen voor goede procesondersteuning. De gemeenteraad stelt aan de voorkant bepaalde kaders en monitort het democratische proces.

Planning en evaluatie

Onderstaand schema geeft een globaal beeld van de verschillende fasen en activiteiten binnen het te lopen proces en het bijbehorende tijdsplan.

Fase	Activiteit	Periode
	Raadsbesluit	25 juni 2019
Agendering/thematisering	Ontwikkelen en uitzetten quickscan culturele veld	Juni/juli 2019
	Aanvullende gesprekken met lokale culturele organisaties/experts	Juli/augustus 2019
	Kaders en thema's vaststellen door raad	Begin september 2019
	Gebruikers en inwoners interviewen + werving 'visiemakers' ¹	September 2019
Advisering	Brede startbijeenkomst met betrokkenen	Half/eind september 2019
	Verdiepende bijeenkomsten op thema (clustering) met experts en visiemakers	Oktober/november 2019
	Vertaling/plaatsing van thema's in brede context	December 2019
Prioritering	Via beslismodelbijeenkomst komen tot prioriteiten	Januari 2020
Vaststelling	Komen tot conceptvisie	Februari 2020
	Terugkoppeling conceptvisie	Februari/maart 2020
	Besluit door college en gemeenteraad.	April 2020

¹ Inwoners die één of meerdere kernopgaven samen met collega-visiemakers en vak experts van de gemeente uitwerken en ontwikkelen tot toekomstbeelden die voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 25 juni 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 maart 2019;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met het gekozen processcenario 3 uit de bestuursopdracht Cultuur- en Erfgoedvisie Berkelland 2020-2030.
2. Voor de uitvoering van het proces een krediet beschikbaar te stellen van € 10.000,- en dit te dekken uit de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
25 juni 2019

de griffier, de voorzitter,

Bestuursopdracht Cultuur- en Erfgoedvisie ¹2020-2030

Vastgesteld op: 7 mei 2019

Zaaknummer: 246489

Opdrachtbeschrijving

Cultuur is een breed begrip. We bedoelen hier kunst, muziek, toneel, archeologie, monumenten, media, musea, beeldende kunst en (culturele)evenementen. Maar cultuur is ook hoe we met elkaar omgaan, wat we met elkaar beleven en hoe we naar dingen kijken. Cultuur verbindt, draagt bij aan een leefbare samenleving, versterkt de lokale identiteit en kwaliteit, zorgt voor nieuwe inkomensbronnen en nieuwe markten.

Om dat complexe en brede veld samenhang te geven is een nieuwe visie op cultuur en erfgoed nodig.

Deze opdracht gaat over:

- het op te leveren resultaat (een cultuur- en erfgoedvisie);
- de weg ernaar toe (proces).

Bestuurlijk opdrachtgever:

Het college van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder(s): Anjo Bosman

Ambtelijk opdrachtgever:

Janet Wildeman

Ambtelijk opdrachtnemer/projectleider:

Gerran Protzman

Aanleiding/vraag (Waarom deze opdracht? Van wie komt de vraag?)

Er is al een beleidskader Muziek-, kunst en cultuuronderwijs. Maar er ontbreekt een samenhangende visie. Zo'n visie willen we zo snel mogelijk samen met alle betrokkenen maken.

Relatie met andere besluiten (college- en raadsbesluiten)

- Cultuurnota Berkelland 2008;
- Beleidskader muziek-, kunst- en cultuuronderwijs 2018;
- Quicksan musea Berkelland 2018.

Doel (Wat willen we bereiken?)

We willen een proces inrichten om het toekomstbeeld van het culturele speelveld en het erfgoedbezit in kaart te brengen. Hiermee stellen we ambities vast voor de instandhouding en ontwikkeling van het culturele landschap en erfgoedbezit, zodat dit:

- een inspiratiebron en motor kan zijn voor nieuwe ontwikkelingen;
- een duurzame en effectieve verbinding vormt tussen diverse beleidsterreinen, organisaties, gemeente en regio;
- het eigenaarschap van het culturele Berkellandse speelveld versterkt en behoudt;
- de lokale en regionale identiteit onderstreept en versterkt;
- op een goede wijze (duurzaam en effectief) kan worden doorgegeven aan de volgende generatie.

(Maatschappelijk) resultaat van de opdracht: wat wel/wat niet

Het resultaat van het proces is:

- een duidelijk beeld van de staat van het Berkellandse cultuur- en erfgoedveld;
- dat we samen met maatschappelijke organisaties en inwoners een stip op de horizon hebben gezet;
- een duidelijke rol van de gemeente op het terrein van cultuur en erfgoed;
- een heldere en concrete visie op cultuur en erfgoed met keuzes voor een realistisch uitvoeringsprogramma;
- meer lokale spin-offs van het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek door samenwerking
- het culturele speelveld is toekomstbestendig;
- een helder subsidiekader.

¹ We stellen voor het woord cultuur te vervangen door cultuur- en erfgoed en nota in visie

Voorwaarden en uitgangspunten (Met welk beleid hebben we te maken, regels/wetgeving?)

We hebben te maken met:

- Beleidsvisie Bibliotheek Oost-Achterhoek;
- Wettelijke taken (Bibliotheekwet, Archiefwet, instandhouding monumenten en archeologie, beleid cultuurhistorie in ruimtelijke ontwikkeling, lokale omroep, vrijetijdseconomie, e.v.);
- Omgevingswet (omgevingsvisie en -plan);
- Regionale samenwerking (Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek, Euregio).
- Voorleggen aan de commissie Bestuurlijke Vernieuwing

Budget

(Alle scenario's zijn exclusief de benodigde ambtelijke inzet)

Scenario 1: traditioneel	€ 2.500	
	• Meepraat avonden	1.750
	• Publiciteit en Publicatie	750
Scenario 2: innovatief	€ 20.000	
	• Samenstelling en faciliteren cultuurteam 2 jaar	12.000
	• Extra kosten vanwege experimentele karakter	4.000
	• Interactieve communicatie	4.000
Scenario 3: Innovatief LIGHT	€ 10.000	
	• Enquete en meepraat avonden	5.000
	• Themabijeenkomsten met prioritering	3.000
	• Publiciteit en Publicatie	2.000

Tijdpad

Scenario 1: traditioneel proces

Opgave: Het zelf maken van een nieuwe cultuur- en erfgoedvisie.

1. Op basis PSU (intern Project Start Up d.d. dinsdag 20-02-2019) schrijft de gemeente een concept visie
2. Info- / inspraakavonden voor culturele partners en inwoners
3. Al dan niet verwerken reacties in concept visie
4. Vaststelling visie door college / raad

Mate van participatie samenleving: 'raadplegen'

Aan culturele (en maatschappelijke) organisaties en inwoners wordt gevraagd om kennis en meningen te delen rondom de beleidsthema's cultuur en erfgoed.

Voordelen: Proces heeft korte doorlooptijd van circa 6 maanden, besluitvorming in 2019;
Totale regie gemeente op inhoud en proces;
Lage kosten (circa € 2.500).

Nadelen: Sluit niet aan bij thema verbindend bestuur;
Minimale participatie van samenleving en gemeenteraad;
Kans op beperkt draagvlak en commitment samenleving.

Scenario 2: Innovatief proces

Opgave: Co-creëren van een cultuur- en erfgoed visie.

Een nieuw te vormen tijdelijk cultuurteam, bestaande uit vertegenwoordigers van het culturele veld, raad, ambtelijke organisatie en inwoners, schrijft een prijsvraag uit: "Wij zoeken het meeste creatieve route om te komen tot een samenhangende visie voor cultuur- en erfgoed in Berkelland".

De gekozen route wordt uitgevoerd binnen de vooraf vastgestelde (financiële) kaders.

Het cultuurteam faciliteert het proces.

Mate van participatie samenleving: *samenwerken en meebeslissen*

Er wordt intensief samengewerkt met organisaties en inwoners. Ook zijn zij medeverantwoordelijke voor de uiteindelijke beslissingen die worden genomen.

Voordelen: ECHT van de samenleving en gemeenteraad;
Van, voor en door inwoners;
Veel draagvlak en commitment.
Het positieve effect van het proces op zich zelf
Versterken/behouden van het eigenaarschap van het culturele veld

Nadelen: Beperkte regie op proces en inhoud;
Tijdrovend en langere doorlooptijd (1,5 tot 2 jaar).

Uitdaging: Vraagt loslaten van college en gemeenteraad.
Rol gemeente: Faciliterend;
Intern project/procesteam;
Samenstelling cultuurteam;
Cultuurteam schrijft prijsvraag uit en maakt plan van aanpak;
Werkbudget cultuurteam circa € 10.000 per jaar.

Scenario 3: Innovatief LIGHT proces

Opgave: Co-creëren van een cultuur- en erfgoedvisie

1. Quicksan onder betrokkenen en interne organisatie.
2. Enquête via inwonerspanel (intern, raad, culturele veld en inwoners)
3. Verdieping van de enquête- en quickscan-resultaten door het bezoeken van vindplekken met een 'cultuurcaravan', zoals scholen PO en VO (programmatisch cultuuronderwijs), op de warenmarkt, bij Kulturhusen, tijdens zomerfeesten, festivals en evenementen en op jongerenplekken (Jimmy's, verenigingen, supermarkten, etc.).
De vragen worden gesteld door raadsleden (met 'interviewtalent'); "Waar ben je trots op en word je blij van, wat brengt cultuur en erfgoed je, wat mis je en wil je meer actief betrokken worden/zijn? We leggen de interviews op beeld vast.
4. Opbrengsten uitwerken in thema's en op bijeenkomst(en) via een beslisgroepenmodel prioriteiten aan laten geven.

Mate van participatie samenleving: *adviseren en (deels) meebeslissen*

We vragen organisaties en inwoners om ideeën en oplossingen aan te dragen en laten hen meedoen in het aangeven van prioriteiten.

Voordelen: ECHT van de samenleving en gemeenteraad;
Van, voor en door inwoners;
Veel draagvlak en commitment;
Het positieve effect van het proces op zich zelf;
Versterken/behouden van het eigenaarschap van het culturele veld;
Voldoende regie op proces en beperkt op inhoud;
Besluit begin 2020 (doorlooptijd circa 8-12 maanden).

Nadelen: Geen.

Uitdaging: Vraagt loslaten van college en gemeenteraad.

Rol gemeente: Faciliterend;

Intern project/procesteam;
Kosten circa € 10.000.

Voorbeeldproces: Gemeente Hellendoorn 2017-2018: <https://www.hellendoorningsprek.nl/cultuurcaravaan>
of <https://www.facebook.com/CultuurCaravaan/>

Communicatie

Cultuur is een breed begrip. We bedoelen hier kunst, muziek, toneel, archeologie, monumenten, media, musea, beeldende kunst en (culturele) evenementen. Maar cultuur is ook hoe we met elkaar omgaan, wat we met elkaar beleven en hoe we naar dingen kijken. Cultuur verbindt, draagt bij aan een leefbare samenleving, versterkt de lokale identiteit en kwaliteit, zorgt voor nieuwe inkomensbronnen en nieuwe markten.

Om dat complexe en brede veld samenhang te geven is een nieuwe visie op cultuur en erfgoed nodig. We willen deze visie samen met (culturele) organisaties en inwoners ontwikkelen.

Risico's + go / no go-momenten

Risico- en succesfactoren. Belangrijke momenten in besluitvorming college/raad.

Afhankelijk van het te kiezen scenario.

Scenario 1 geeft een hoge mate van controle op zowel het proces als inhoud. Besluitvorming vindt plaats in de laatste fase.

Scenario 2 legt de verantwoordelijkheid en het eigenaarschap van het proces in grote mate in de samenleving. De inhoud wordt losgelaten. In de laatste fase vindt vaststelling plaats.

Scenario 3 houdt het eigenaarschap bij de gemeente maar betreft de samenleving actief bij het vormgeven van het proces en de inhoud. Hier is sprake van meerdere beslismomenten waaraan alle betrokkenen meedoen. Uiteindelijke vaststelling in de laatste fase door college/raad.

We stellen voor om de keuze voor een scenario voor te leggen aan de raads werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing.

Toelichting

Wat is een bestuursopdracht?

Een bestuursopdracht is een door burgemeester en wethouders vastgestelde opdracht aan de ambtelijke organisatie om een beschreven resultaat te bereiken.

Wanneer is een bestuursopdracht nodig?

Het is logisch dat er niet voor behandeling van elk verzoek een bestuursopdracht wordt gevraagd. Het overgrote deel van de werkzaamheden bij de gemeente bestaat uit min of meer routinematige handelingen.

Daarvoor hoeven uiteraard geen bestuursopdrachten gevraagd te worden. Hetzelfde geldt voor verzoeken van raad of college waarmee hooguit enkele dagen werk is gemoeid zonder dat er verdere gevolgen zijn. Een bestuursopdracht is een sturingsinstrument met een bijzonder karakter en met een hoge waarde.

Bestuursopdrachten worden gevraagd:

- Als er 'iets nieuws' op de rails moet worden gezet.
- Als voorbereiding op formulering van nieuw of ingrijpende herijking van beleid (ook opgelegd nieuw beleid).
- Als er duidelijkheid nodig is over de aanpak van een bepaalde klus/vraagstuk/motie.

Samengevat zal het in de praktijk zo zijn dat bestuursopdrachten worden gevraagd voor complexe zaken, die van groot politiek en/of beleidsmatig belang zijn.

Hoe ziet een bestuursopdracht er uit?

Een bestuursopdracht moet duidelijk weergeven wat de aanleiding, doelstelling en wat het uiteindelijke resultaat van de opdracht is. Daarnaast moet een bestuursopdracht een zo concreet mogelijke aanpak inhouden (met planning, benodigde capaciteit, middelen en wijze van communiceren). Ook de risico's worden in kaart gebracht.

Inventarisatie Cultuur en Erfgoedvisie Berkelland

Respons:

Culturele organisaties en verenigingen: 82

Erfgoedinstelling (museum, monument e.d.)	29,3%
Vereniging voor kunstbeoefening in de vrije tijd	14,6%
Muziekvereniging (harmonie, fanfare)	13,4%
Historische vereniging of historische kring	4,9%
Accommodatie (Kulturhus, verenigingsgebouw)	2,4%

Instelling voor professionele kunstbeoefening	1,2%
Galerie, kunstkring	0%
Zelfstandig kunstenaar / muzikant / vakdocent	0%
Overig	34,1%

Genoemd onder 'overig' (gecategoriseerd):

20,6% overig kunst en cultuur

14,7% kerk / geloofsgemeenschap

14,7% welzijnsinstelling

11,8% dorpsvereniging

11,8% evenementenvereniging

8,8% ouderenbond

5,9% overheidsinstelling / Staatsbosbeheer

11,8% overige

Onderwijs: 7

Primair onderwijs	6
Voortgezet speciaal onderwijs	1

Welzijnsinstellingen: 3

Bevindingen / samenvatting:

Huidig cultuur en erfgoedbeleid gemeente Berkelland

De betrokken instellingen zijn niet heel bekend met het huidige cultuur en erfgoedbeleid van Berkelland; men concentreert zich vooral op de eigen sector / instelling.

Men is tevreden over de korte lijntjes met en binnen de gemeente; men weet elkaar snel te vinden. Men is zich er van bewust dat cultuur en erfgoed in een toenemende belangstelling staat. Het onderwijs is minder bekend met het gemeentelijke beleid; men richt zich voornamelijk op Muziek en Kunstwijs (en daar is men tevreden over).

Minder tevreden zijn de instellingen over de daadkracht van de gemeente. Men zou graag wat meer ondersteuning willen; niet alleen de musea / erfgoedinstellingen maar ook de muziekverenigingen die moeite hebben nieuwe doelgroepen aan zich te binden.

Een aparte categorie vormen de monumenten en kerkgebouwen. Zij nemen een groot deel van het onderzoek in, maar de problemen waar men voor staat vereisen eigenlijk een aanpak die niet goed binnen een visieontwikkeling past. De behoefte daar is vooral aan geld voor onderhoud, verduurzaming en aanpassingen van het gebouw voor andere doeleinden (waardoor men in staat is om andere inkomsten te genereren).

Samenwerking: nu en gewenst

Wat opvalt is dat de culturele instellingen in Berkelland elkaar niet heel goed kennen. Vaak wel binnen de eigen kern (en de aan elkaar verwante organisaties), maar niet binnen de totale gemeente. Er zijn nog veel eilandjes.

Het onderwijs loopt daar ook tegenaan: men zou graag wat meer kennis hebben van de culturele infrastructuur, maar deze kennis is er nog onvoldoende. (Dat heeft voor een deel te maken met het gegeven dat Muziek en KunstWijs actief

bezig is met muziekprogramma's in het onderwijs. Daardoor is er voor de scholen wat minder noodzaak het een deurtje verderop te zoeken.) Ook de kerkgenootschappen zoeken vooral elkaar op.

Men is tevreden over de onderlinge samenwerking en de communicatie met elkaar. Doorgaans werken deze scholen en instellingen met gemeenschappelijke doelen waardoor zij elkaar snel kunnen vinden.

Waar het in de samenwerking nog wel eens aan schort is dat de samenwerkingsverbanden eigenlijk te weinig renderen. Men constateert dat er meer mogelijk zou kunnen zijn, maar ergens stagneert het. Men heeft eigenlijk niet zo'n goed idee van wat de mogelijkheden zouden kunnen zijn.

Kijkend naar de gewenste situatie in de samenwerking, dan is te zien dat veel instellingen de contacten wat breder zouden willen leggen. Meer contacten ook met welzijnsinstellingen, met (zelfstandig) kunstenaars en ook met Muziek- en Kunstwijs Berkelland. Het onderwijs zou ook wat meer contacten willen hebben met amateurkunstverenigingen. De redenen voor deze wensen zijn vooral: het opdoen van meer (doelgroepen)kennis, nieuwe ingangen vinden, nieuwe ideeën opdoen, en - niet in de laatste plaats - veel instellingen willen een nieuwe doelgroep aanboren. Men zou graag wat meer jeugd aan zich willen binden, vooral de muziekverenigingen snakken naar nieuwe aanwas. Het onderwijs geeft aan, de lijnen naar het lokale culturele erfgoed verder te willen verkennen. Men heeft daar specifieke redenen voor: de scholen willen de leerlingen ook iets meegeven over hun eigen leefomgeving, hun eigen identiteit.

Binnenschoolse en buitenschoolse cultuureducatie

Voor het binnenschoolse cultuurprogramma leunen de scholen nagenoeg allemaal op Muziek en KunstWijs Berkelland: zij neemt verreweg het grootste deel van de uitvoering van binnenschoolse cultuureducatie voor haar rekening (en, over het algemeen, ook naar tevredenheid). De 'vreemde eend' is hier de VSO-school die niet meedoet aan het programma Van Muziek en KunstWijs en - zonder veel succes - zelf probeert de weg te zoeken in het culturele aanbod. De scholen lopen het vaakst tegen randvoorwaardelijke problemen aan: gebrek aan geld (de middelen zijn bescheiden), vervoer, geen geschikte accommodatie voor voorstellingen in de buurt. Een klein deel van de scholen houdt zich daarnaast bezig met buitenschoolse cultuureducatie. Dat kost hen echter veel tijd en organisatie; daarom heeft buitenschoolse cultuureducatie vaak niet de grootste prioriteit.

Cultuurparticipatie

Ruim de helft van de culturele organisaties en verenigingen biedt activiteiten aan op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed. *(Dat lijkt niet heel veel, maar er zitten hier veel 'gebouwen' bij).* De meeste activiteiten zijn gericht op volwassenen en ouderen, hoewel er ook wel op kinderen en jongeren wordt gericht (al blijken die laatsten lastig te bereiken.) Het aanbod is groot en divers maar kennelijk niet voldoende aantrekkelijk voor de jeugd. In de uitvoering van deze activiteiten loopt men tegen tal van praktische problemen aan. Eén van de belangrijkste is dat het moeilijk is om vrijwilligers te vinden die de boel draaiende kunnen houden- veel vrijwilligers, ook in de bestuursfuncties, beginnen op leeftijd te raken. Men zou graag wat meer jeugd willen betrekken, maar men weet niet hoe.

Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek

Opmerkelijk genoeg blijkt Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek juist bij de culturele organisaties en verenigingen het minst bekend te zijn. Men heeft ook niet echt een beeld waar het Pact voor staat. In het onderwijs is de animo voor het Cultuur en Erfgoedpact groter.

Kunst en Muziekeducatie

Een kwart van de instellingen organiseert Kunst en Muziekeducatie, en dan vooral gericht op (jonge) kinderen. Dat is niet alleen Muziek en KunstWijs, maar ook muziekverenigingen en een enkele erfgoedinstelling doet iets met muziek (vaak in combinatie met dans). Ook hier vinden de verenigingen het lastig om de jonge doelgroep te bereiken, plus dat het probleem speelt dat de uitvoering van activiteiten niet altijd binnen schooltijden mogelijk is. Hier zou men wat meer ondersteuning op willen.

Cultuurhistorisch erfgoed

Bijna de helft van de instellingen biedt activiteiten op het gebied van (im)materieel erfgoed, of zou dat willen doen. (Daar zijn de 'gebouwen', dus de monumenten en de kerken, niet meegerekend.)

Men biedt tentoonstellingen, lezingen, rondleidingen en neemt deel aan Open Monumentendagen (materieel erfgoed) of draagt bij aan lokale gebruiken en feesten, en folkloristische dans (immaterieel erfgoed). Daarbij richt men zich grotendeels weer op volwassenen en ouderen. Ook hier ervaart men de belemmering dat de ledenaanwas en vrijwilligerskader terugloopt. Ook wil men met dit erfgoed meer het onderwijs en de jeugd aanspreken.

Dat het (im)materieel erfgoed binnen de gemeente in stand blijft, is voor vrijwel iedere respondent een punt van belang. Het is lokale geschiedenis, je eigen leefomgeving, draagt bij aan de leefbaarheid en de eigen identiteit. Men ziet daar ook een belangrijke taak in weggelegd voor de gemeente om dit zo in stand te houden, maar zelf is men ook zeer bereid om daar aan bij te dragen. Daar is heel veel draagvlak voor.

Kunst in de openbare ruimte

Voor de meeste respondenten heeft kunst in de openbare ruimte zeker een toegevoegde waarde, maar - wordt ook gezegd - het is ook wel een kwestie van persoonlijke smaak. Maar het bepaalt de omgevings sfeer, het vertegenwoordigt de lokale cultuur, het geeft betekenis. (Overigens heeft men dat meer bij de wat meer klassiekere kunstwerken dan bij de abstracte.) Ook hier vindt men de rol van de gemeente in de instandhouding ervan belangrijk.

Evenementen en festivals

In grote lijnen is men positief over de evenementen en festivals in Berkelland, maar is het de uitvoering ervan dat soms voor ontevredenheid zorgt. De bedoeling van de festivals wordt onderstreept, men ziet de kansen (ontmoeting, Berkelland op de kaart zetten) maar de randzaken (lawaaï, locatie, afval, drankgebruik) zorgen voor ergernis.

Nieuwe ontwikkelingen

Culturele organisaties en verenigingen zien veel ontwikkelingen op zich af komen, waar men wat mee wil en soms ook moet. Dat laatste geldt bijvoorbeeld voor de monumenten en de gebouwen: deze moeten worden onderhouden, duurzaam gemaakt- en daar is weinig tot geen geld voor.

Waar men ook aandacht voor wil is voor de vergrijzing, krimp, en het aantrekken / betrekken van meer jeugd en jongeren- zowel bij de activiteiten (als deelnemer) als bij de verenigingen (als lid of als vrijwilliger). Ook voorziet men dat er in de huidige samenleving steeds minder ruimte is voor folkloristische cultuur, maar ziet men wel een toename van het gebruik van nieuwe media.

Veel instellingen realiseren zich dat het goed is om zaken eens in een ander perspectief te bekijken, het roer om te gooien en meer gebruik te maken van alle kennis en expertise die voorhanden is. Ook het onderwijs spreekt zich daar voor uit: inventariseren wat er is, stroomlijnen, en met elkaar samenwerken.

De gemeente Berkelland krijgt hier een belangrijke rol in toebedeeld: faciliterend, meepratend, meedenkend, adviserend, ondersteunend- maar dan wel tot op zekere hoogte. Het moet uiteindelijk van de instellingen en de scholen zelf komen.

Ambities

Veel ambities van de culturele organisaties en verenigingen richten zich voornamelijk op de eigen instandhouding. Men wil met de eigen organisatie het nieuwe tijdsgewricht in en toekomstbestendig zijn. Men wil meer werk maken van de eigen doelstellingen en ambities, meer publieksbereik genereren, en verjongen.

Daarvoor hebben zij de kennis en input nodig van andere organisaties, maar ook de steun van de gemeente.

Men twijfelt echter of de nieuwe samenhangende visie en uitvoeringsprogramma daar bij gaat helpen: er is in de loop der jaren enig wantrouwen in het 'instituut gemeente' gegroeid. Daarom willen de organisaties dit niet alleen op instigatie van de gemeente realiseren, maar wil men juist met elkaar de toekomst in.

3 oktober 2019
Titia Lefers van der Zande

Commissie Bestuur en Sociaal

Dossiernummer	2115
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 januari 2020
Agendapunt	12
Omschrijving	Voorstel bespreken in commissie / Voortgang Integraal Huisvestingsplan onderwijs

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur en Sociaal	14 januari 2020

C: L. Hutten

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 260747
Onderwerp : voortgang Integraal Huisvestingsplan onderwijs
Verzonden : 26 november 2019

Geachte leden van de raad,

Op 19 maart 2019 heeft u besloten over een aantal uitgangspunten voor onderwijshuisvesting. Onderdeel hiervan was dat we u op de hoogte houden van de voortgang van het opstellen van het integraal huisvestingsplan (IHP). Conform de wens van uw presidium informeren wij u via deze raadsbrief.

Schouw van de schoolgebouwen

In de raadsvergadering van 19 maart 2019 heeft u krediet beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van een onderzoek naar de kwaliteit en de functionaliteit van de schoolgebouwen binnen de gemeente Berkelland. Dit onderzoek is uitgevoerd. Daarbij zijn de schoolbesturen en schooldirecteuren betrokken. Er is een rapport per schoolgebouw opgesteld. Deze rapporten zijn voorgelegd aan de betreffende schoolbesturen. De conceptrapportage is op 30 september 2019 uitgebracht. Het rapport wordt gebruikt als onderlegger bij opstellen van het integraal huisvestingsplan. De resultaten uit dit onderzoek worden meegenomen en verwerkt in de scenario's voor de onderwijshuisvesting in het integraal huisvestingsplan.

Inventarisatie op toekomstvisie van onderwijslocaties

We zijn aan het inventariseren wat de toekomstvisie is van de schoolbesturen op het onderwijs in de verschillende kernen. Zo kijken we naar de spreiding van het aanbod, de samenhang met andere partners in dorpen en wijken en de consequenties hiervan voor de onderwijshuisvesting. Ook denken we samen na over de toekomst van het onderwijs in de kleine kernen.

Daarnaast hebben we aandacht voor het zogenaamde 10-14 onderwijs. De gedachte achter het 10-14 onderwijs is dat leerlingen les krijgen in een doorlopende leerlijn en niet na groep 8 al overstappen naar de middelbare school. Leerlingen stromen dan pas vanaf hun 14^e jaar door naar de middelbare school. Dit 10-14 onderwijs ontstaat in samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Verschillende bestuurders, zowel van primair onderwijs als voortgezet onderwijs, hebben uitgesproken achter deze ontwikkeling te staan. Hierbij is de inhoudelijke samenwerking leidend. De bestuurders hebben toegezegd dat ze deze ontwikkeling meenemen in hun visieontwikkeling per kern.

De stand van zaken van de inventarisatie van de toekomstvisie op onderwijslocaties is als volgt:

Eibergen

In Eibergen zijn al ontwikkelingen gaande op het gebied van onderwijshuisvesting. De nieuwbouw van het Sterrenpalet is in januari 2019 geopend en op 10 december 2019 besluit u over een kredietaanvraag voor de nieuwbouw van integraal kindcentrum (IKC) het Simmelink.

Neede

In Neede voeren we gesprekken met de verschillende schoolbesturen over mogelijke scenario's. De schoolbesturen bekijken nu samen hoe ze de toekomst van het onderwijs in Neede zien. In een vervolgesprek waar wij bij aansluiten bespreken we de consequenties hiervan. Vervolgens zullen de schoolbesturen gesprekken voeren met kinderopvangorganisaties over de vorming van mogelijke integrale kindcentra. De uitkomsten hiervan delen ze met ons en deze nemen wij mee in het op te stellen integraal huisvestingsplan.

Borculo

In Borculo zijn we met de schoolbesturen in gesprek over mogelijke scenario's. Tijdens de gesprekken is afgesproken dat het bestuur van OPONOA met een voorstel komt over het openbaar onderwijs in Borculo. Daarnaast voeren de bestuurders gesprekken met de kinderopvangorganisaties in Borculo. Bij enkele van deze gesprekken sluiten we aan.

Ruurlo

We hebben de bestuurders van de scholen in Ruurlo gevraagd na te denken over de toekomst van het onderwijs in Ruurlo. Deze bestuurders hebben overeenstemming bereikt over waar ze naar toe willen in de toekomst.

Kleine kernen

Over de toekomst van de scholen in de kleine kernen gaan we binnenkort in gesprek met de betrokken schoolbesturen.

Vervolg

We voeren gesprekken met de schoolbesturen over de toekomst van het onderwijs in Borculo en Neede en sturen erop om hier voor de jaarwisseling duidelijkheid over te hebben. Daarna zijn wij aan zet bij het opstellen van de uitvoeringsscenario's voor het onderwijs in Berkelland. De gesprekken met de bestuurders vormen hiervoor de basis. We werken per kern uit welke scenario's er zijn en we hebben daarbij aandacht voor de financiële consequenties. Hierbij worden we begeleid door een extern procesbegeleider.

Het is de bedoeling dat de schoolbesturen en de gemeente overeenstemming bereiken over het programma voor de onderwijsvoorzieningen voor een periode van minimaal 16 jaar. Dit nemen wij op in het integraal huisvestingsplan. Het integraal huisvestingsplan zal regelmatig bijgewerkt worden voor de daaropvolgende 16 jaar. Zo ligt er steeds een integraal huisvestingsplan wat 16 jaar vooruitkijkt. We verwachten dat u over het integraal huisvestingsplan kunt besluiten voor de zomer van 2020.

Staring College

Op dit moment onderzoeken we de meest geschikte locatie voor het Staring College. Hierbij onderzoeken we de opties voor nieuwbouw op de huidige locatie of nieuwbouw op de Wildbaan. We verwachten dat u in het tweede kwartaal van 2020 kunt besluiten over de kredietaanvraag voor het nieuwe Staring College.

Zowel het Simmelink als het Staring College maken integraal deel uit van het op te stellen integraal huisvestingsplan.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:-Archief

TECHNISCHE VRAAG (alleen over een agendapunt)

Indiener: Joke Pot

Datum indiening vraag: 6 januari 2020

Datum verzending antwoord: 7 januari 2020

commissievergadering van: 7 januari 2020

raadsvergadering van:

Formulering:

Huisvestingsplan onderwijs

Vraag:

Er wordt een opmerking gemaakt over 10/14 onderwijs: is dat een landelijke regeling of kunnen de scholen zelf bepalen of ze dit in willen voeren?

En wat is de relatie met dit huisvestingsplan?

Kan één schoolbestuur dit eenzijdig invoeren?

Antwoord:

Bij 10-14 onderwijs is er sprake van een doorlopende leerlijn en een samenwerking binnen het onderwijs waarbij leerlingen niet na groep 8 overstappen naar het voortgezet onderwijs. Pas na hun 14e hoeven ze te kiezen. Er zijn een aantal pilots waarin het ministerie van OCW bekijkt of de onderwijskwaliteit op de 10-14 scholen goed blijft. Het eindrapport hierover moet in 2020 klaar zijn. Alle scholen mogen een 10-14 school beginnen, maar ze moeten dan wel een goed plan hebben.

Afhankelijk van hoe het 10-14 onderwijs gevormd wordt, heeft dit mogelijk gevolgen voor de huisvesting.

Bij het vormen van 10-14 onderwijs is er altijd sprake van samenwerking tussen een PO en VO school, dus een schoolbestuur kan dit niet eenzijdig uitvoeren.

Vraag:

In de brief staat dat er “voor de jaarwisseling” duidelijkheid over de gesprekken in Borculo en Neede zouden komen... is dit voor 2020 bedoeld zijn of voor 2021... De brief is van 16 november.

Antwoord:

Het gaat over 2020. In het voorjaar van 2020 zullen we u opnieuw informeren over de stand van zaken van het integraal huisvestingsplan. De planning is nog steeds dat u voor de zomer van 2020 kunt beslissen over het integraal huisvestingsplan onderwijs gemeente Berkelland.

Vraag:

Waarom is een termijn iedere keer 16 jaar

Antwoord:

Het integraal huisvestingsplan gaat uit van vier termijnen van vier jaar, zodat er inzicht ontstaat in de behoeften op korte, middellange en lange termijn. De eerste vier jaar zijn concreet, de laatste vier jaar zijn een stip op de horizon. Het integraal huisvestingsplan wordt tussentijds (in elk geval om de vier jaar) bijgesteld.

Vraag:

Het Staring maakt wel deel uit van een op te stellen integraal huisvestingsplan, het Assink niet... waarom is dat?

Antwoord:

Ook het Assink maakt deel uit van het integraal huisvestingsplan. In Neede zijn we met het Assink in gesprek over de toekomst. Het Staring College wordt apart in de brief genoemd omdat hier al een voorbereidingskrediet door u beschikbaar is gesteld en we nu een locatieonderzoek uitvoeren. Dit traject loopt vooruit op het integraal huisvestingsplan, maar maakt er wel onderdeel van uit.

Toelichting:

- 1. Technische vragen zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan. Ze zijn niet bedoeld voor een politiek antwoord.*
- 2. Technische vragen zijn vragen voor een beter begrip van een vraagstuk. Vragen over feiten en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.*
- 3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.*

Commissie Bestuur en Sociaal

Dossiernummer	2139
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	14 januari 2020
Agendapunt	13
Omschrijving	Voorstel bespreekstuk / Berkelland in Balans (bespreken)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Commissie Bestuur en Sociaal	14 januari 2020
Commissie Bestuur en Sociaal	7 januari 2020

Zaaknummer : 255125

Raadsvergadering : 21 januari 2020

Onderwerp : Berkelland in Balans, toetsingscriteria

Collegevergadering : 10 december 2019

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : J.A. Wildeman

tel: : 0545-250 202

Te nemen besluit:

1. De toetsingscriteria voor ombuigingsideeën vaststellen.
2. Richting te geven aan de onderwerpen die met de samenleving worden uitgewerkt.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 15 oktober heeft u het Procesplan Berkelland in Balans vastgesteld. In dat proces zoeken we naar het antwoord op de vraag hoe de gemeente Berkelland ook in de toekomst financieel gezond blijft. We zoeken naar een bedrag van € 3,5 miljoen. Dat kan door te bezuinigen (minder uitgeven), dingen anders te doen of helemaal niet meer te doen. Ook kunnen de inkomsten worden verhoogd.

Afgesproken is dat u in januari een formele besluitvormende rol heeft bij het:

- vaststellen van toetsingscriteria;
- kiezen van thema's die met de samenleving verder worden uitgewerkt.

Argumentatie:

1.1. De inventarisatiefase (fase 1) is afgerond

We hebben in november 2019 een inwonersenquête gehouden (via onder andere oproepen aan de Jongerenraad, in de media, het inwonerspanel, inloopspreekuren en stratenquêtes). Tegelijkertijd halen we ambtelijk ideeën op met een interne enquête en werksessies waarin we ter inspiratie ook gebruik maken van maatregelen die andere gemeenten in vergelijkbare omstandigheden treffen. Kortom; een brede verkenning.

1.2. Kiezen van maatregelen

Als straks ombuigingsideeën en ideeën om inkomsten te verhogen zijn opgehaald en de resultaten van de inwonersenquête bekend zijn, gaan we bepalen welke ideeën goed passen bij de opgave en welke ideeën minder geschikt zijn.

In dit stadium vragen we u niet om iets te vinden van de ombuigingen op zich, maar juist hoe we ombuigingen kunnen kwalificeren. Aan welke criteria moeten ombuigingen voldoen om al dan niet geschikt te zijn? Door elk idee langs deze criteria te houden, komt in beeld welke ideeën het beste passend zijn en waarom. Dit geeft overzicht en inzicht.

Wij stellen de volgende toetsingscriteria voor:

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelvingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Het idee...

- ...draagt bij aan een sluitende begroting;
- ...heeft beperkt maatschappelijk effect (bereik en impact);
- ...draagt bij aan de beleidsdoelen;
- ...heeft draagvlak in de samenleving *;
- ...is uitvoerbaar met weinig juridische en financiële risico's;
- ...is op tijd te realiseren (2023).

* Dit baseren we op de uitkomsten van de brede inwonersenquête waarin we vragen binnen welke programma's wel of juist niet naar besparingen moet worden gezocht.

De toetsingscriteria zijn afgeleid uit diverse voorbeelden van andere gemeenten waar bezuinigingsopgaven met de samenleving zijn opgehaald en besproken. Ook de belangrijkste elementen uit de formats van onze college- en raadsvoorstellen hebben we betrokken bij het opstellen van deze criteria.

Alle ideeën worden op eenzelfde eenduidige wijze per criterium 'gescoord'. Van ieder idee wordt de beoordeling genoteerd, zodat achteraf voor iedereen transparant is hoe er is beoordeeld.

2.1. Samenleving betrekken bij uitwerking

We hebben inwoners in de enquête (behalve naar zoekrichtingen) ook gevraagd of zij betrokken willen worden in het verdere proces. Een tussenstand laat zien dat de helft (49%) van de respondenten graag wil dat de gemeente hen voor de verdere uitwerking opnieuw raadpleegt/om advies vraagt. Ongeveer 20% wil geïnformeerd worden (geen actieve rol, maar wel op de hoogte blijven). En een derde (ca. 34%) wil niet actief betrokken worden in de verdere uitwerking. En dan is er nog een kleine groep respondenten die 'Weet ik niet' heeft geantwoord. Deze resultaten geven een goede indicatie, maar zijn onder voorbehoud van de analyse van de totale respons.

2.2. Bij de uitwerking van welke onderwerpen betrekken we de samenleving?

Er zijn maatregelen waarover we als overheid niet alleen kunnen of willen beslissen. Om maatregelen te bedenken of vorm te geven hebben we anderen nodig. Soms, omdat zij een rol spelen bij de uitvoering van de maatregel. Soms, omdat er kennis, ervaring of competenties in de samenleving aanwezig zijn die we als gemeente niet hebben. In Berkelland doen we de dingen graag samen. Daarom betrekken we bij een aantal onderwerpen de samenleving bij de uitwerking van mogelijke maatregelen.

Hoe kiezen we dan die onderwerpen? Daarvoor zijn we de enquête momenteel aan het analyseren. De resultaten daarvan willen we op 7 januari 2020 met u delen door een presentatie in de commissie Bestuur en Sociaal. Wij presenteren u tijdens die vergadering, mede op basis van de resultaten van de enquête, ook een lijst met onderwerpen waar we de samenleving nodig hebben voor het uitwerken van maatregelen.

Op deze manier willen we in de commissie samen met u gevoel krijgen bij welk van die onderwerpen we het gesprek met de samenleving aangaan. Deze onderwerpen worden toegevoegd aan het raadsvoorstel na afloop van de commissie, waarover u dan kunt besluiten in de raad van 21 januari 2020.

2.3. Bij de uitwerking gaat het om maatwerk

In februari t/m april gaan we de samenleving in. We bekijken per onderwerp welke belanghebbenden en (ervarings-) deskundigen we moeten betrekken. We zorgen voor adequaat verwachtingsmanagement, door een concreet doel te formuleren waaraan wordt gewerkt, alle belangen uit te spreken en commitment te krijgen op het proces.

Kanttekeningen en risico's

- Zonder criteria wordt het afwegen van de ombuigingsvoorstellen erg subjectief.

Financiën

Dit voorstel past in het procesplan en brengt geen extra financiële lasten met zich mee.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De gemeente zoekt een bedrag van ongeveer € 3,5 miljoen om ook in de toekomst elk jaar financieel gezond te blijven. En omdat je samen tot de beste ideeën komt, betrekken we de samenleving bij de zoektocht. Dat hebben we inmiddels gedaan met een inwonersenquête, waarin we hebben gevraagd om ombuigingsideeën en voorkeuren voor zoekrichtingen van besparingen.

De toetsingscriteria die nu worden vastgelegd door de gemeenteraad zorgen voor een ordening van alle ideeën.

Voor de uitwerking van enkele van die ideeën hebben we de samenleving nodig.

Planning en evaluatie

Met dit besluit ronden we fase 2 af (Kwalificeren en prioriteren ombuigingen: *dec. 2019 – jan. 2020*) en kunnen we aan de slag met fase 3 (Uitwerken ideeën: februari -april 2020). De uitwerking van de ideeën moet leiden tot een pakket ombuigingen dat vervolgens verwerkt wordt in de Perspectiefnota 2021 (fase 4: mei -juli 2020).

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21 januari 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2019;

b e s l u i t :

1. Vast te stellen als toetsingscriteria voor de beoordeling van de ombuigingsideeën:
Het idee...

- ...draagt bij aan een sluitende begroting;
- ...heeft beperkt maatschappelijk effect (bereik en impact);
- ...draagt bij aan de beleidsdoelen;
- ...heeft draagvlak in de samenleving;
- ...is uitvoerbaar met weinig juridische en financiële risico's;
- ...is op tijd te realiseren (2023).

2. Richting te geven aan de onderwerpen die met de samenleving worden uitgewerkt.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21 januari 2020.

de griffier,

de voorzitter,

Persbericht

7 januari 2020

Uitkomsten enquête Berkelland in Balans bekend en gepresenteerd

Vanavond zijn in de raadscommissie Bestuur en Sociaal de uitkomsten gepresenteerd van de enquête over Berkelland in Balans. 1.341 inwoners hebben deelgenomen, waarvan 1.239 inwoners via de enquête en 102 via de straatinterviews. Een prachtige respons!

Enkele conclusies

- Grote bereidheid om mee te (blijven) denken: vooral op zorg, veiligheid, wonen, fijn leven.
- Bezuinigingen vooral zoeken in: cultuur, fijn leven, werken en ondernemen, duurzame energie, sport.
- Bezuinigingen vooral niet zoeken in: zorg, samen veilig.

Zie de bijlage voor een overzicht van de belangrijkste uitkomsten.

Thema's om met (ervarings)deskundigen en direct betrokkenen over verder te praten

Op dit moment zitten we in de 2^e fase van het proces Berkelland in Balans. In deze fase gaan we ombuigingsideeën verder verkennen en uitwerken. De helft van de inwoners geeft aan bereid te zijn om mee te blijven denken over de ombuigingen. Zij geven aan dat vooral op de thema's zorg, veiligheid, wonen en fijn leven te willen doen.

Tijdens de vergadering van de raadscommissie van 7 januari zijn 5 thema's (normaliseren van zorg, openbare ruimte in het buitengebied, zwembaden, leges, bijzondere bijstand/schuldhelpverlening/kwijtschelding) genoemd waaruit de raad op 21 januari een keuze kan maken. Over de gekozen thema's gaan we als gemeente doorpraten met (ervarings)deskundigen en direct betrokkenen. Allereerst zullen de thema's en de toetsingscriteria worden besproken in de commissie Bestuur en Sociaal op 14 januari 2020.

Berkelland in Balans

Oplopend naar 2023 is er een structureel tekort in de begroting van 3,5 miljoen euro. In Berkelland willen we de dingen graag samendoen. Daarom maken we voor de ombuigingsvoorstellen ook gebruik van de denkkraft en creativiteit van de Berkellandse samenleving. Doel van Berkelland in Balans is een zorgvuldig proces waarbij het college in mei-juni 2020 een onderbouwd voorstel voorlegt aan de gemeenteraad in de Perspectiefnota 2021 waarin de meerjarenbegroting sluitend is.

Voor de redactie: Nadere info: Communicatie gemeente Berkelland, T: 0545-250 587.

Bijlage: Factsheet Berkelland in Balans

De presentatie die gegeven is in de commissie Bestuur en Sociaal is na te lezen op onze website www.gemeenteberkelland.nl

Vindt u dat de gemeente de samenleving in de toekomst ook moet betrekken bij financiële vraagstukken?

Ja, zowel in
goede als

Ja, alleen bij
bestimmings

Ja, alleen bij
overstapen

Nee, is puur
een taak van

Presentatie uitkomsten inwonersenquête

Berkelland in Balans

Context en doel

- Procesvoorstel 'Berkelland in Balans' aangenomen in raad oktober
- We zoeken naar het antwoord op de vraag hoe de gemeente Berkelland ook in de toekomst financieel gezond blijft. We zoeken naar een bedrag van € 3,5 miljoen. Dat kan door te bezuinigen (minder uitgeven), dingen anders te doen of helemaal niet meer te doen. Ook kunnen de inkomsten worden verhoogd.
- Deze fases zijn opgenomen in het procesplan:
 - 1) *Inventarisatie ombuigingen (sept. – nov. 2019) → afgerond*
 - 2) *Kwalificeren en prioriteren ombuigingen (dec. – jan. 2020) → afrondend*
 - 3) **Uitwerken relevante ombuigingen (feb. – april 2020) → bijna van start**
 - 4) *Besluitvorming bij Perspectiefnota 2021 (mei/ juni)*

Context en doel

- Keuze om op onderdelen samenleving te betrekken bij uitwerking
- Thema's ter bespreking met (ervarings)deskundigen in de samenleving:
 - 7 januari (vandaag) informierend
 - 14 januari bespreken thema's + bespreken toetsingscriteria
 - 21 januari besluitvorming
- Te nemen besluit op 21 januari:
 - I. De toetsingscriteria voor ombuigingsideeën vaststellen;
 - II. Richting te geven aan de onderwerpen die met (ervarings)deskundigen in de samenleving worden uitgewerkt.**

Inhoud vandaag

- Terugkoppeling uitkomsten inwonersenquête Berkelland in Balans
- Voorstel van thema's die mogelijk kunnen worden uitgewerkt met (ervarings)deskundigen in de samenleving
- Doorkijk verdere proces

Tussen woensdag 6 november en maandag 2 december 2019 is een brede inwonersenquête gehouden. Via onder andere oproepen aan de Jongerenraad, in de media (vragenlijst BerkelBericht), het inwonerspanel Berkelland Spreekt, inloopsprekuren en straatinterviews in de vier grote kernen.

In totaal hebben 1.341 personen meegedaan,
waarvan 1.239 inwoners via de enquête en 102 via de straatinterviews.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1.239) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,74% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Door weging zijn de resultaten representatief over woonplaats en leeftijd.

SUPER

top

fantastisch

GEWELDIG

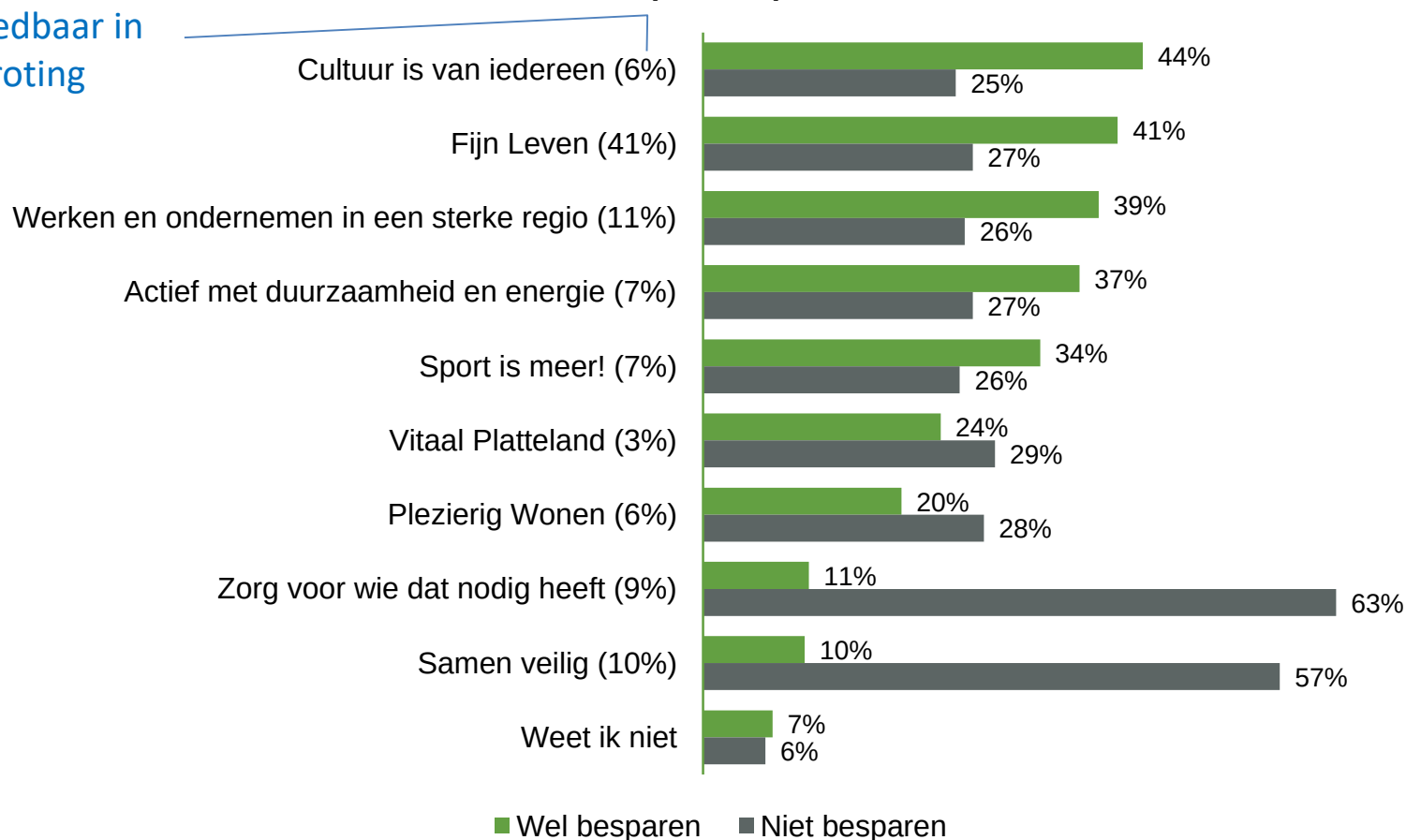
enorm

BEDANKT!

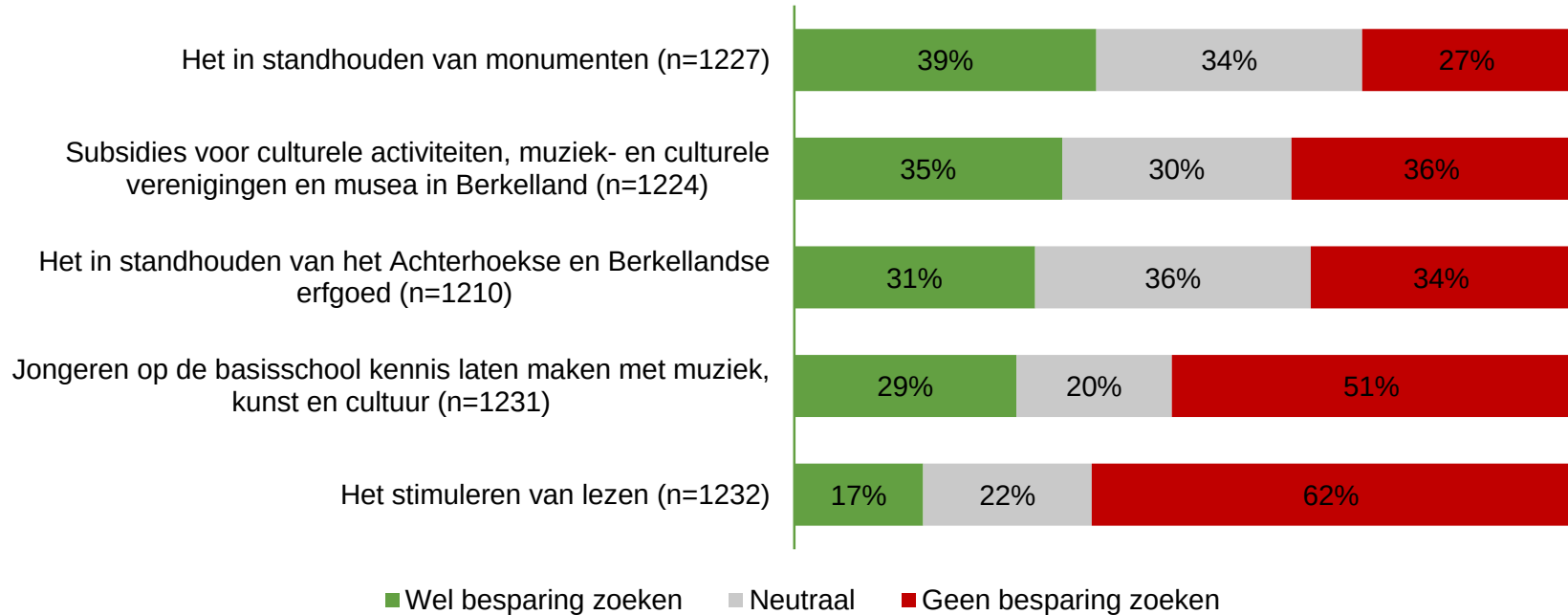

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente wel naar besparingen moet zoeken, en in welke gebieden niet?
(n=1.239)

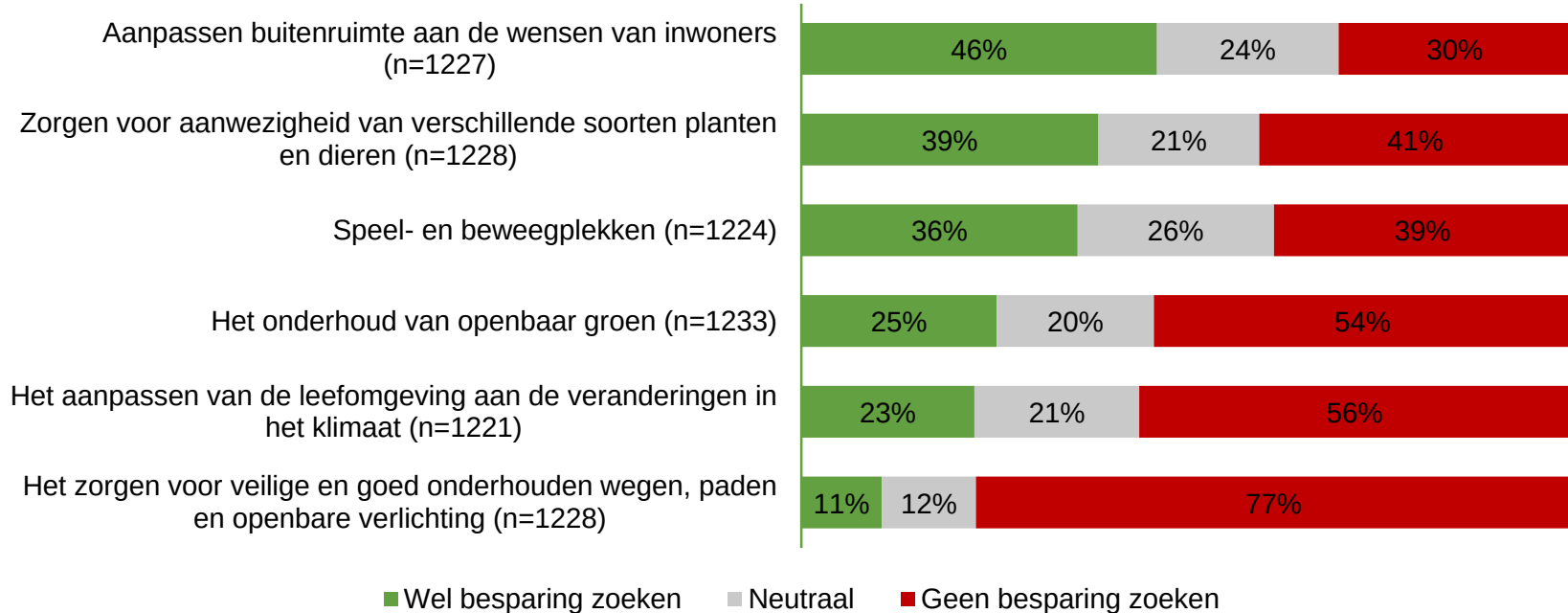
Beïnvloedbaar in
begroting

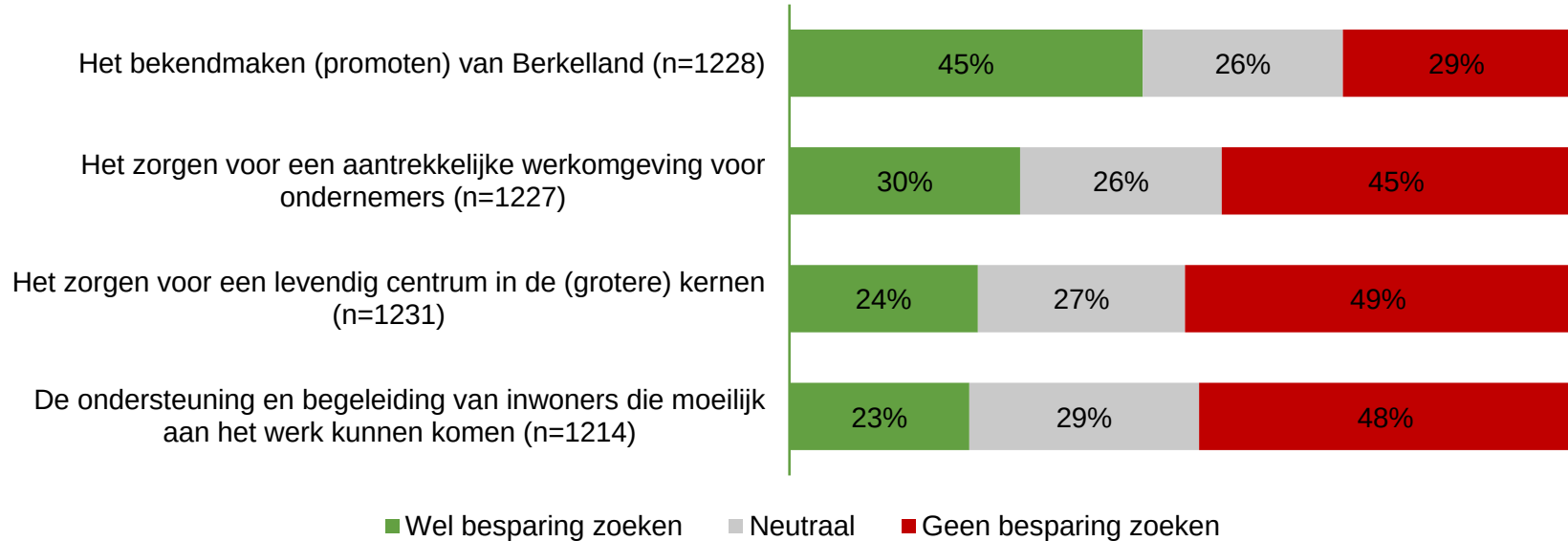
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

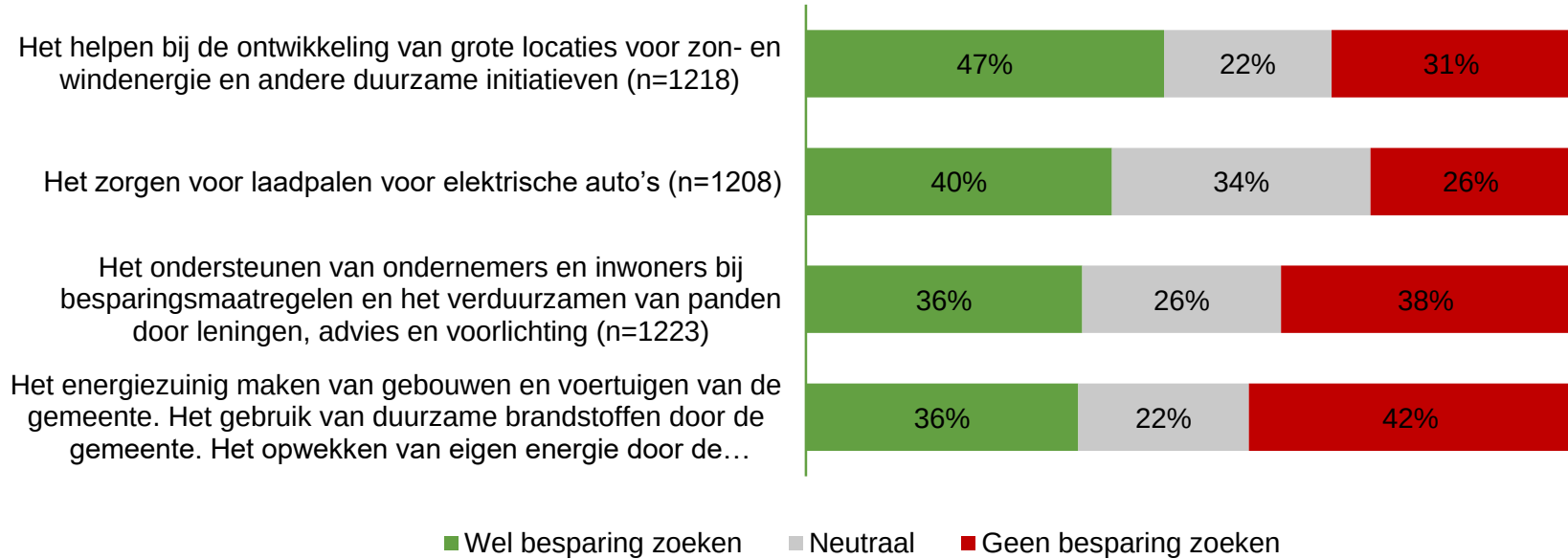
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

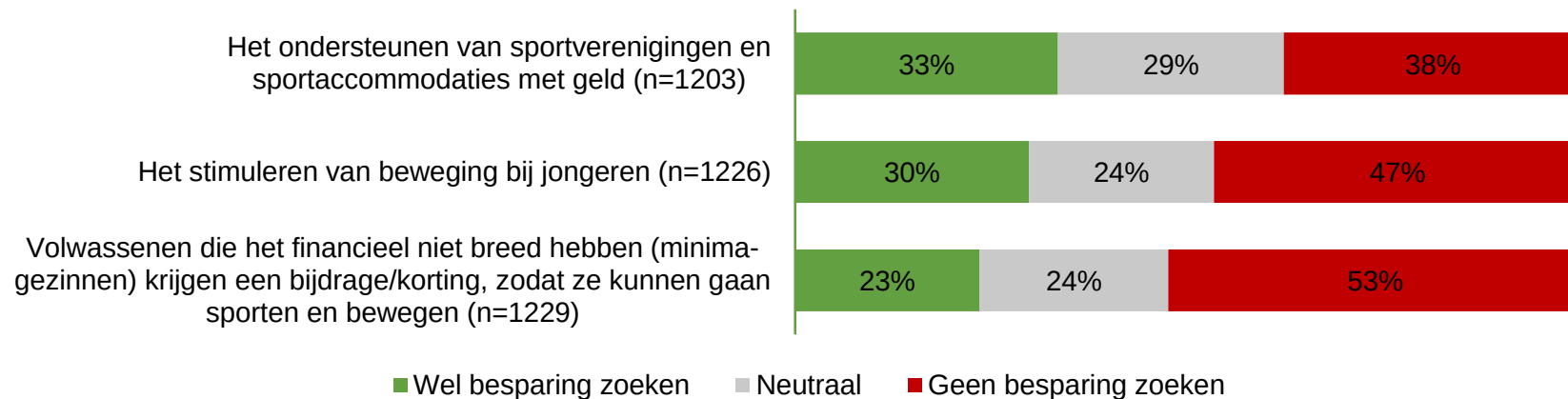
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

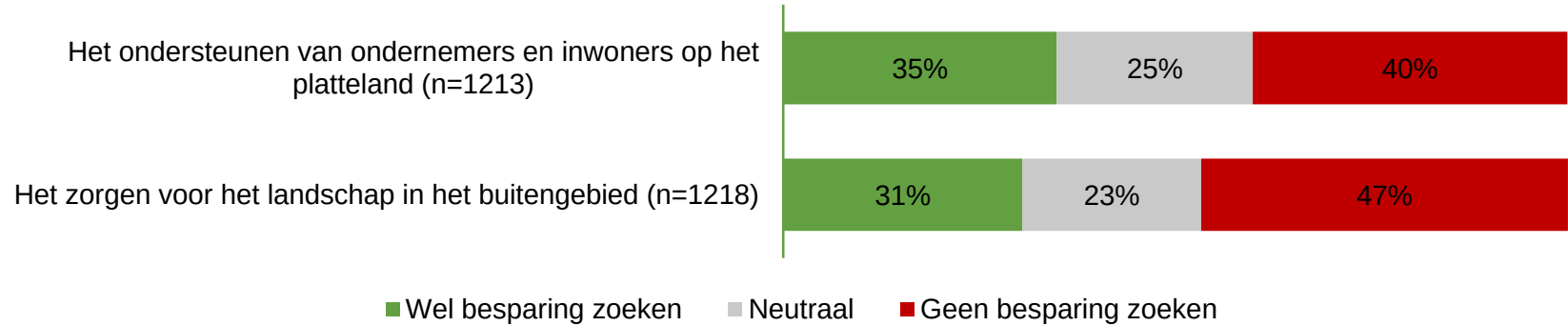
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

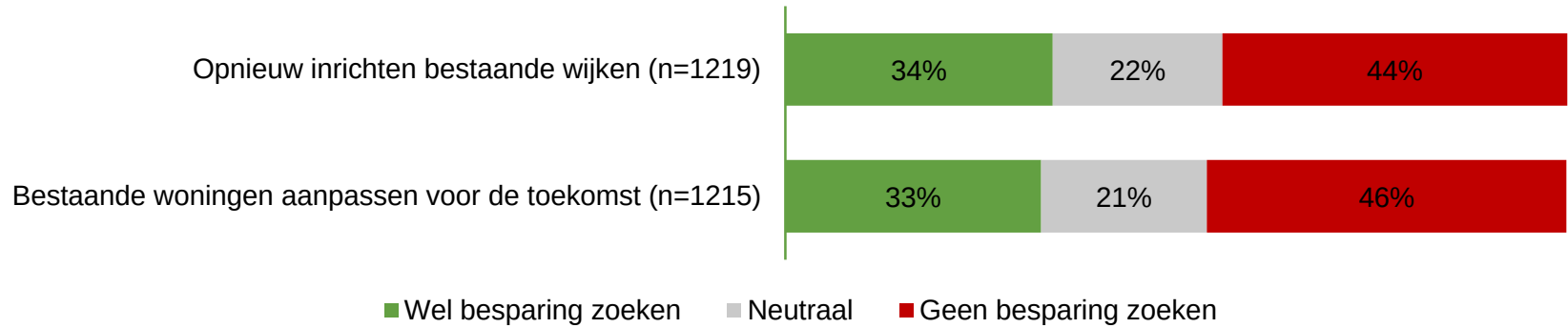
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

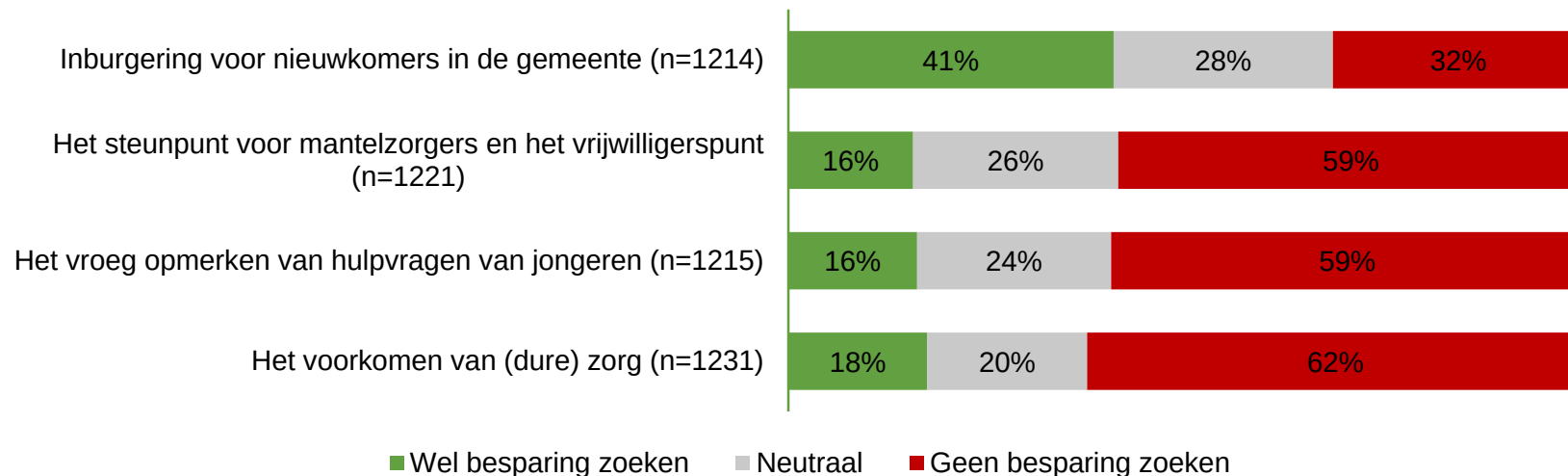
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

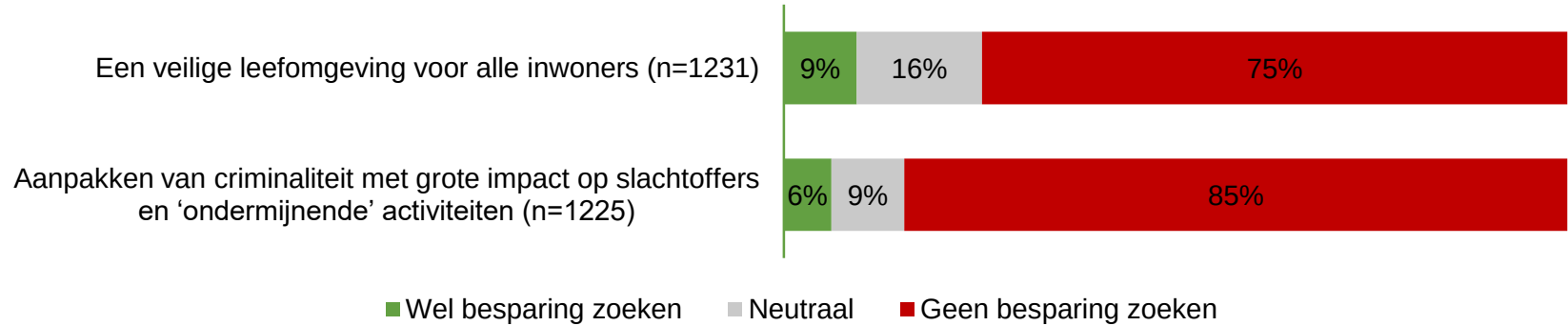
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

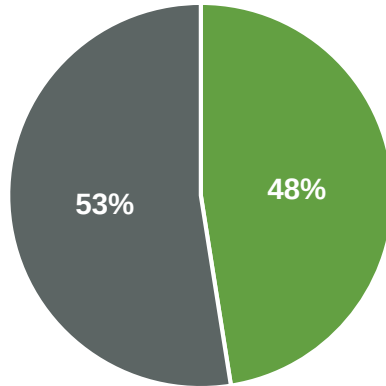
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren kunnen besparen? (n=1.293)

■ Door:

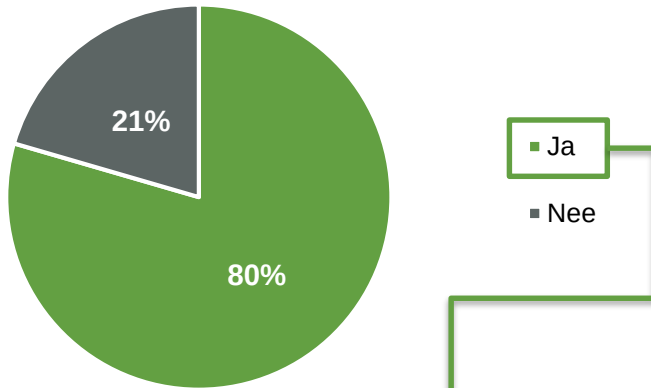
■ Weet ik niet

Door: (gecategoriseerd) (n=600)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	44%
Besparen op/ investeren in openbare ruimte	14%
Kritisch naar uitgaven kijken	9%
Burgerinitiatieven	7%
Minder externe bedrijven inschakelen	6%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering inschakelen	3%
Meer werk uitbesteden	2%
Minder subsidies verstrekken	2%
Afval anders inzamelen	1%
Overig	9%

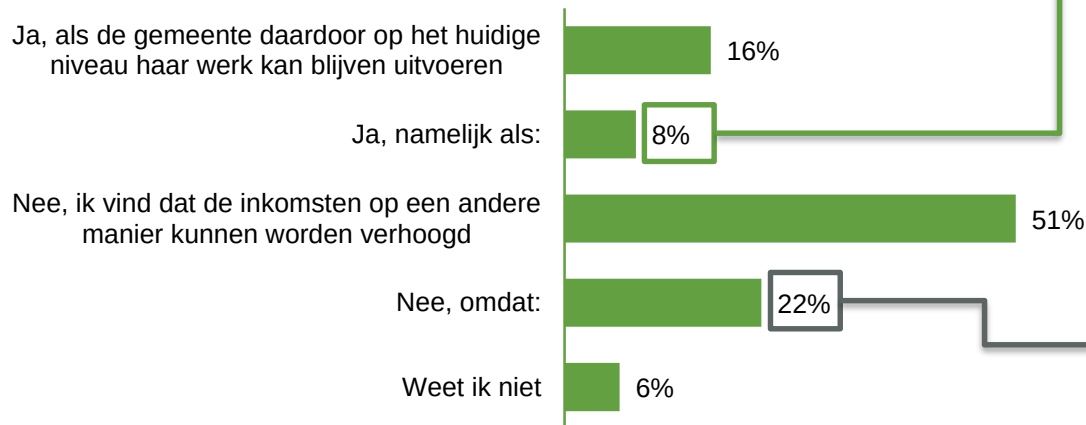

In de straatinterviews is gevraagd waar de gemeente op zou kunnen besparen. Hierbij zijn veel uiteenlopende antwoorden gegeven. Personeelskosten en efficiënter werken worden daarbij het vaakst genoemd.

Bent u eigenaar van een woning of pand in de gemeente Berkelland? (n=1.239)

Vindt u dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden, als daardoor minder bespaard hoeft te worden door de gemeente? (n=1.025)

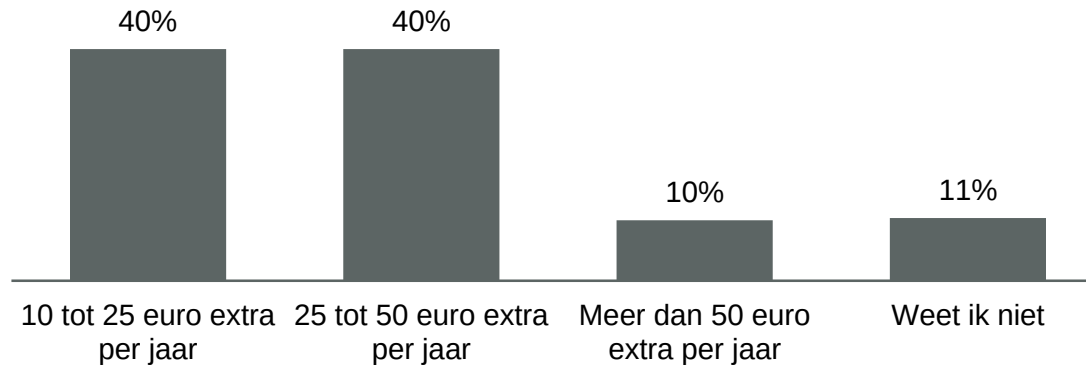

Ja, namelijk als: (gecategoriseerd) (n=76)	Percentage
Verhoging beperkt wordt	26%
Geen andere mogelijkheden meer zijn	26%
Daardoor voorzieningenniveau wordt behouden	16%
De gemeente ook andere maatregelen treft	16%
Verhoging naar draagkracht wordt	9%
Iedereen, ook huurders, meebetalen	7%

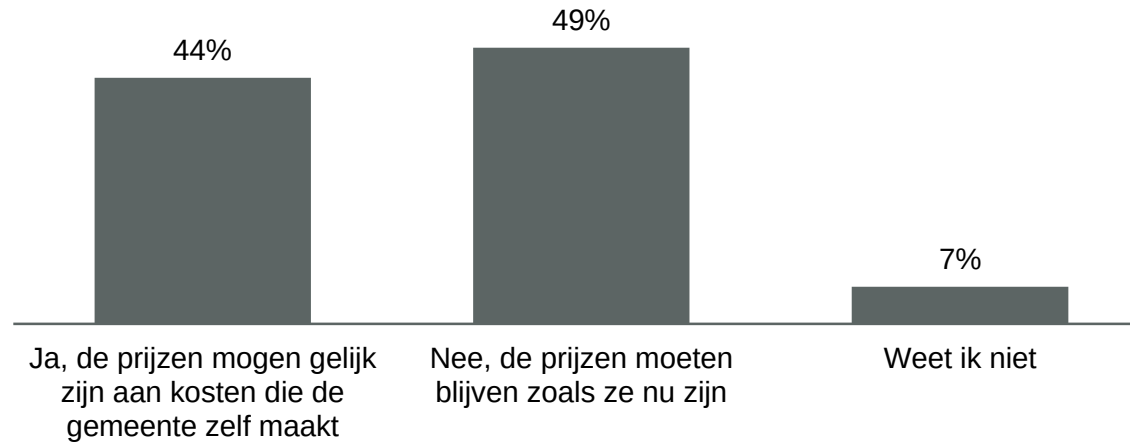
Nee, omdat: (gecategoriseerd) (n=224)	Percentage
OZB al hoog genoeg is	42%
Alleen nadelig voor huiseigenaren	28%
Eerst kijken of er ergens anders op bespaard kan worden	23%
Overig	8%

Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die hebben aangegeven dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden als daardoor minder bespaard hoeft te worden.

Wat is in uw ogen een acceptabele verhoging (bedrag) van de OZB? (n=317)

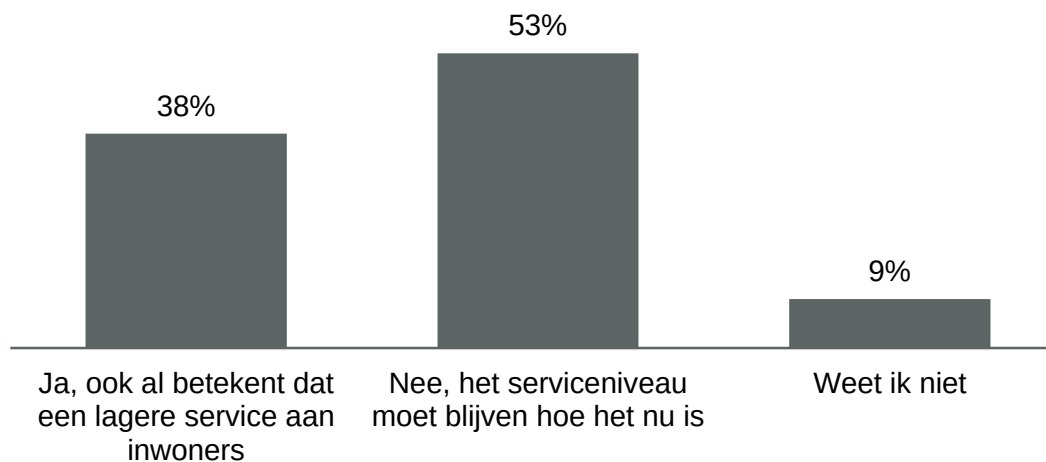

Vindt u dat de gemeente de prijzen van haar producten zou moeten verhogen? (n=1.239)

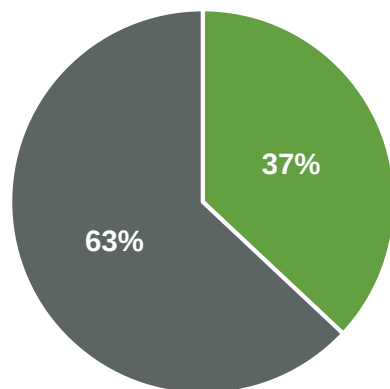

Uit de straatinterviews blijkt dat 41% vindt dat de prijzen gelijk mogen zijn aan de kosten die de gemeente zelf maakt. 45% vindt dat de prijzen moeten blijven zoals ze zijn.

**Vindt u dat de gemeente haar service kan verlagen
als daardoor bespaard kan worden? (n=1.239)**

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren haar inkomsten kunnen vergroten? (n=1.239)

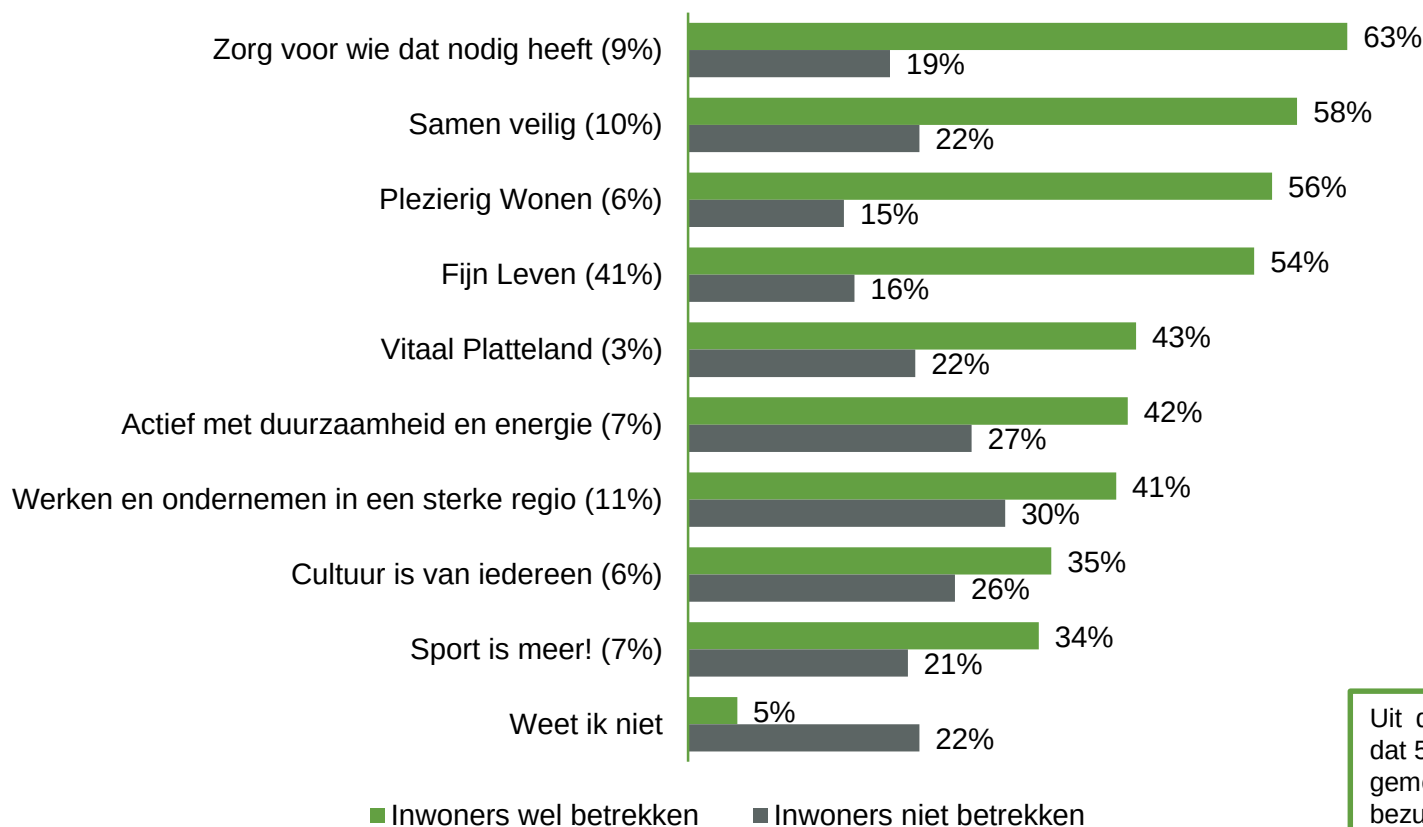

■ Door:

■ Weet ik niet

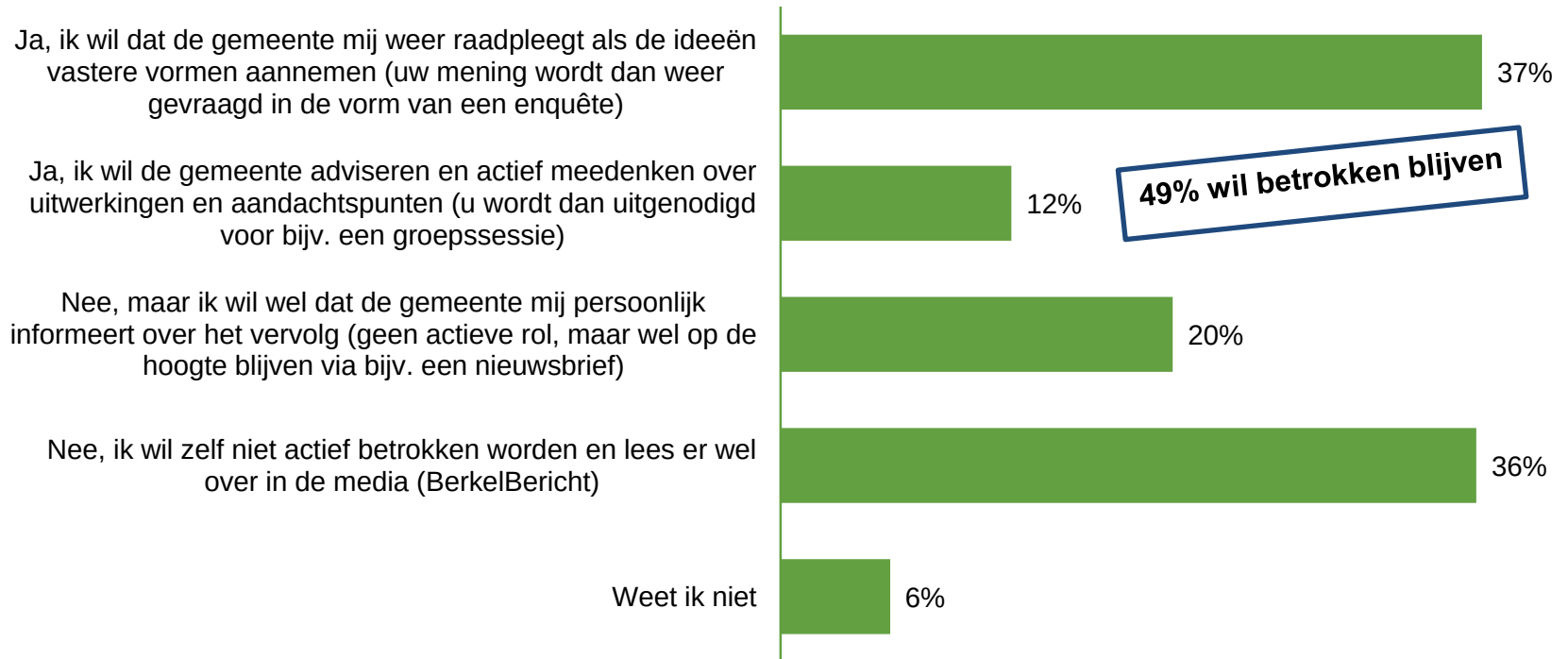
Door: (gecategoriseerd) (n=456)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	26%
Boetes/ belastingen/ sponsors	19%
Besparen op uitgaven	12%
Investeren in toerisme/inwoners/ondernemingen/etc.	11%
Betaling/ verkoop/ verhuur van producten en/of diensten	9%
Minder externe bedrijven inschakelen	5%
Burgerinitiatieven stimuleren	4%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering/ vrijwilligers inschakelen	3%
Overig	7%

Bij welke werkgebieden moeten in uw ogen inwoners worden betrokken bij de uitwerking van ideeën? En bij welke werkgebieden vindt u dat inwoners juist niet betrokken moeten worden, maar ligt er puur een taak voor de gemeente? (n=1.239)

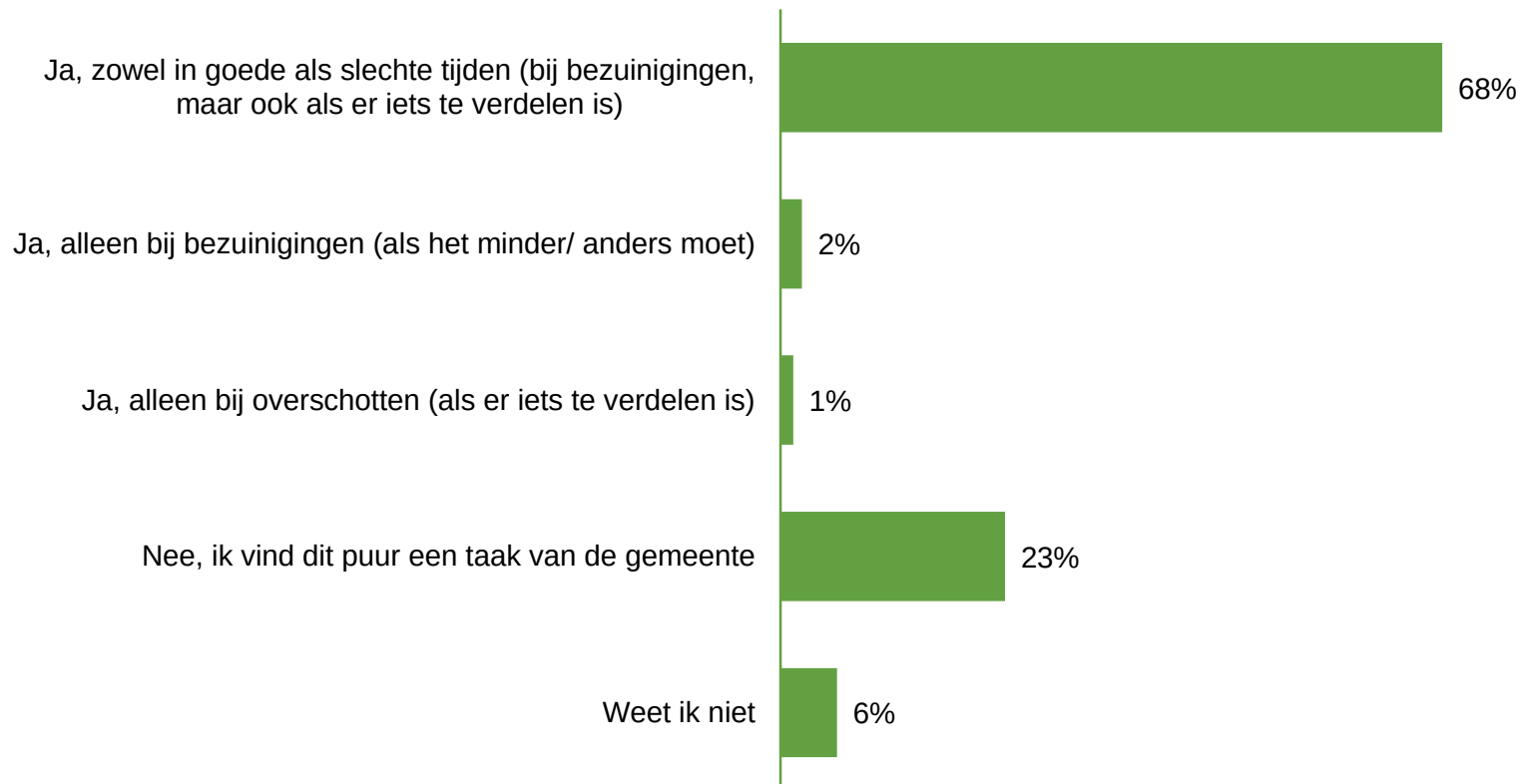

Uit de straatinterviews komt naar voren dat 58% er positief tegenover staat dat de gemeente de samenleving betreft bij de bezuiniging. 19% staat hier negatief tegenover, terwijl 20% er een neutrale mening over heeft. 4% weet het niet.

**Wilt u ook zelf betrokken worden bij de verdere uitwerking van ideeën?
(n=1.239) Meerdere antwoorden mogelijk**

Vindt u dat de gemeente de samenleving in de toekomst ook moet betrekken bij financiële vraagstukken? (n=1.239)

Enkele conclusies

- Uitstekende respons op het onderzoek.
- Grote bereidheid om mee te (blijven) denken:
 - Vooral op zorg, veiligheid, wonen, fijn leven.
- Bezuinigingen vooral zoeken in: cultuur, fijn leven, werken en ondernemen, duurzame energie, sport.
- Bezuinigingen vooral niet zoeken in: zorg, samen veilig.
- Inkomsten verhogen door OZB wil 60% niet, leges verhogen wil 49% niet.

Wat levert (ervarings)deskundigen betrekken op?

- In Berkelland doen we de dingen graag samen en een meerderheid wil ook graag mee blijven denken over uitwerkingen.
- Door belanghebbenden en (ervarings)deskundigen te betrekken, kunnen we met andere ogen naar vraagstukken kijken.
- We maken geen keuzes (dat doet de gemeenteraad), maar verkennen de mogelijkheden voor besparingen: kunnen we bijvoorbeeld anders samenwerken of anders doen?

Thema's betrekken (ervarings)deskundigen

Wij stellen een aantal thema's voor om verder te verkennen en nader uit te werken in de samenleving.

Deze criteria hebben we gehanteerd bij selectie van thema's:

- 1) Thema kan een aanzienlijke bijdrage leveren aan tekort.
- 2a) Gemeente kan op dit thema de bijdrage niet geheel zelf realiseren;
- 2b) en de (praktijk) kennis en ervaring om tot een oplossing te komen is waardevol.
- 3) Uit de inwonersenquête blijkt dat de samenleving graag meedenkt.

Mogelijke thema's vanuit criteria

Processen waarbij we (ervarings)deskundigen al betrekken:

- Uitvoering motie eigen grootschalige energie-opwek met rendement op investering.
- Cultuur en erfgoed (proces cultuur en erfgoedvisie).
- Sport(verenigingen) door lokaal sportakkoord.
- Onderhoud openbare ruimte binnen bebouwde kom.

Voorstel thema's

- A. **Onderhoud van de openbare ruimte in het buitengebied** (groen, wegen, bermen, bomen, bossen, biodiversiteit): met betrokken onderzoeken of we het efficiënter samen kunnen doen (uitgaven nu ca. 870.000).
- B. **Zwembaden**: verkennen besparing op subsidie zwembaden (vijf zwembaden krijgen nu in totaal 1 miljoen aan subsidie).
- C. **Inkomsten verhogen**: inwonersenquête om erachter te komen wat inwoners vinden van de kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente in relatie tot de hoogte van de leges.
- D. **Bijzondere bijstand/ schuldhulpverlening/ kwijschelding**: in gesprek over andere oplossingen. Totale uitgaven nu bijzondere bijstand € 1.285.000, schuldhulpverlening € 310.000, kwijschelding € 97.000).
- E. **Normaliseren zorg**: in gesprek over wat inwoners nodig hebben om zelf om te kunnen gaan met fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen. Om zoveel mogelijk eigen regie te voeren en minder afhankelijk te zijn van de gemeente.

Hoe verder?

- Inschatting ambtelijke inzet per thema: 200 uur.
- Advies: kies maximaal 1 tot 3 thema's.
- Proces keuze voor thema's door raad:
 - 7 januari (vandaag) informierend
 - 14 januari bespreken thema's + bespreken toetsingscriteria
 - 21 januari besluitvorming
- Daarna gaan we in februari t/m april de samenleving in:
 - We bekijken per onderwerp welke belanghebbenden en (ervarings)deskundigen we moeten betrekken.
 - We zorgen voor adequaat verwachttingsmanagement, door een concreet doel te formuleren waaraan wordt gewerkt, alle belangen uit te spreken en commitment te krijgen op het proces.

Rapportage
inwonersenquête
Berkelland in Balans

Gemeente Berkelland

Rapportage inwonersenquête *Berkelland in Balans*

Gemeente Berkelland

Kwartaal 4, 2019
Projectnummer: 19071

Auteurs:

Luc Oonk, MSc., Senior onderzoeker
drs. Robin Koster, Strategisch adviseur/ Directeur

Moventem BV

T 0575 84 3738
E info@moventem.nl
W www.moventem.nl

Moventem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Moventem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en Sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Moventem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

1 Inleiding

1.1 Onderzoeksopzet

Pagina 4

Pagina 5

2 Resultaten

2.1 Besparingen werkgebieden

2.2 Cultuur is van iedereen

2.3 Fijn leven

2.4 Werken en ondernemen in een sterke regio

2.5 Actief met duurzaamheid en energie

2.6 Sport is meer!

2.7 Vitaal platteland

2.8 Plezierig wonen

2.9 Zorg voor wie dat nodig heeft

2.10 Samen veilig

2.11 Andere besparingen

2.12 Betrekken inwoners

2.13 Onroerendezaakbelastingen

2.14 Prijsverhoging producten

2.15 Verlaging service

2.16 Andere manieren inkomstenvergroting

Pagina 6

Pagina 7

Pagina 10

Pagina 11

Pagina 12

Pagina 13

Pagina 14

Pagina 15

Pagina 16

Pagina 17

Pagina 18

Pagina 19

Pagina 20

Pagina 26

Pagina 28

Pagina 29

Pagina 30

Bijlagen

Bijlage I – Achtergrondvariabelen

Bijlage II – Onderzoeksverantwoording

Pagina 31

Pagina 32

Pagina 33

The background of the slide is a grayscale photograph of the interior of a public bus. Several passengers are visible, some sitting on seats and others standing. The bus has handrails and windows. A large, solid lime-green circle is overlaid on the left side of the image, containing the word 'Inleiding'.

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Inleiding

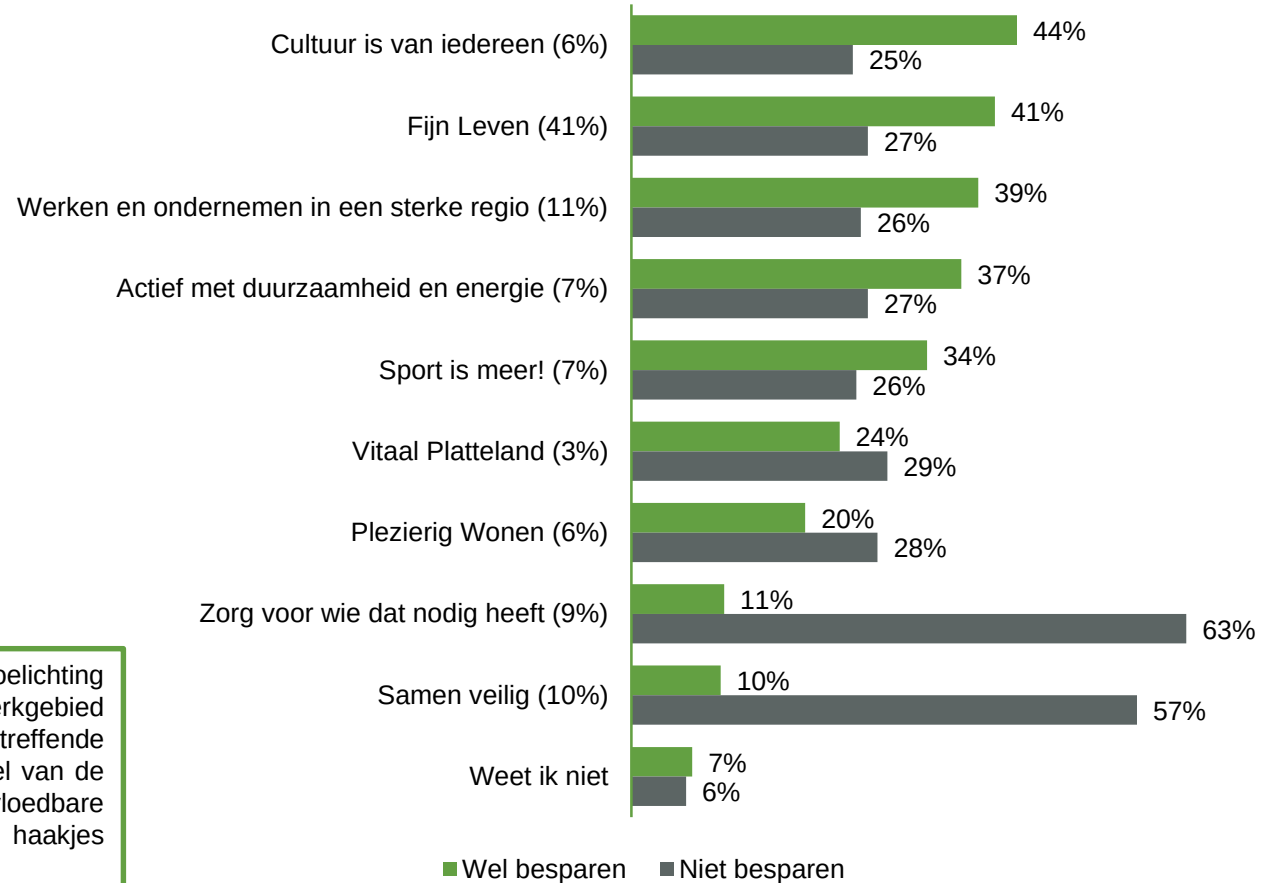
- In opdracht van gemeente Berkelland heeft Movementem een onderzoek over de bezuinigingen uitgevoerd.
- Tussen woensdag 6 november en maandag 2 december 2019 is een inwonersenquête gehouden. Via onder andere oproepen aan de Jongerenraad, in de media (vragenlijst BerkelBericht), het inwonerspanel Berkelland Spreekt, inloopsprekuren en straatinterviews in de vier grote kernen.
- **In totaal hebben 1.341 personen meegedaan, waarvan 1.239 inwoners via de enquête en 102 via de straatinterviews.**
- Met het aantal respondenten van de enquête (1.239) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,74% uitspraken worden gedaan over de populatie. De uitkomsten van de enquête vormen de leidraad van dit rapport. De opbrengst van de straatinterviews – waarbij vijf open vragen zijn gesteld – wordt in tekstblokken weergegeven met dit icoontje:
- De resultaten van dit onderzoek worden weergegeven in diagrammen en tabellen. Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.
- In bijlage 1 staan de achtergrondgegevens van de respondenten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.
- In bijlage 2 wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is eveneens aan het einde van deze rapportage te vinden.

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Resultaten

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente wel naar besparingen moet zoeken, en in welke gebieden niet? (n=1.239)

In de vragenlijst is per werkgebied een toelichting gegeven (speerpunten). Ook is bij ieder werkgebied aangegeven/ uitgelegd welk aandeel het betreffende werkgebied heeft in het beïnvloedbare deel van de totale gemeentelijke begroting. Het beïnvloedbare percentage is hiernaast vermeld tussen haakjes achter de werkgebieden.

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente wel naar besparingen moet zoeken?

Leeftijd	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
n=	146	593	486	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	54%	46%	33%	44%
Fijn Leven (41%)	35%	40%	47%	41%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	33%	40%	43%	39%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	42%	39%	33%	37%
Sport is meer! (7%)	33%	34%	34%	34%
Vitaal Platteland (3%)	21%	23%	26%	24%
Plezierig Wonen (6%)	16%	17%	27%	20%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	11%	8%	14%	11%
Samen veilig (10%)	9%	8%	15%	10%
Weet ik niet	7%	6%	7%	7%

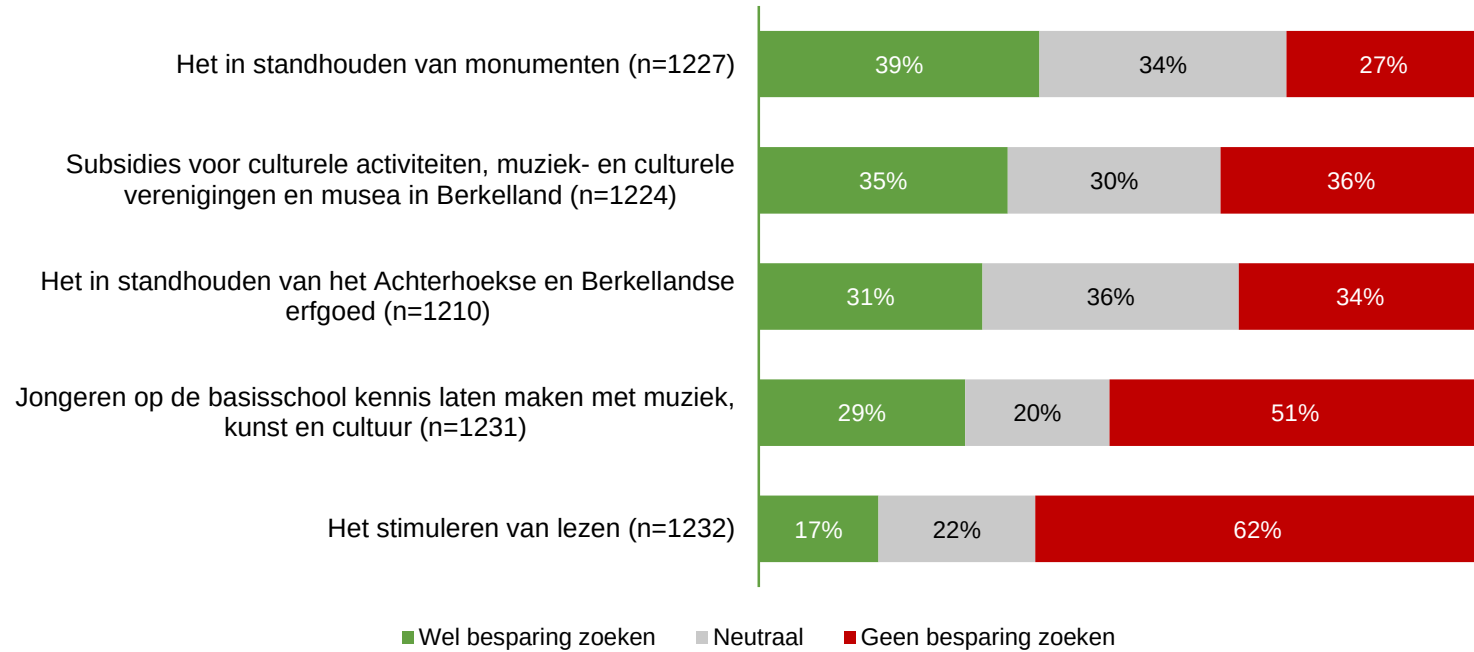
Woonplaats	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
n=	295	235	260	232	196	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	44%	41%	48%	38%	48%	44%
Fijn Leven (41%)	41%	43%	40%	42%	41%	41%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	35%	40%	43%	43%	39%	39%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	35%	36%	39%	36%	41%	37%
Sport is meer! (7%)	32%	35%	38%	35%	29%	34%
Vitaal Platteland (3%)	29%	24%	22%	27%	13%	24%
Plezierig Wonen (6%)	22%	18%	21%	19%	18%	20%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	10%	13%	10%	11%	8%	11%
Samen veilig (10%)	10%	9%	11%	13%	9%	10%
Weet ik niet	9%	7%	7%	6%	5%	7%

Stel er moet bespaard worden. In welke werkgebieden vindt u dat de gemeente niet naar besparingen moet zoeken?

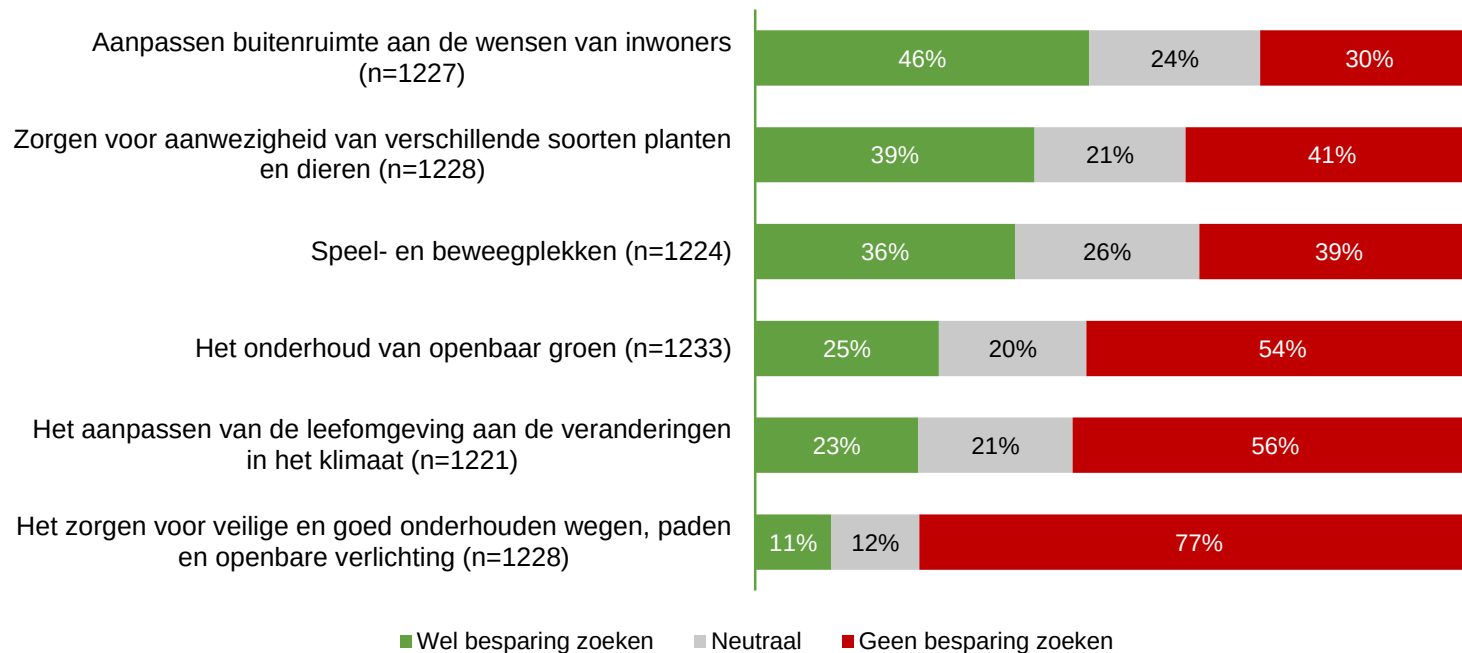
Leeftijd	<35 jaar	35-64 jaar	>64 jaar	Totaal
n=	146	593	486	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	19%	24%	31%	25%
Fijn Leven (41%)	30%	27%	25%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	28%	25%	26%	26%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	22%	25%	32%	27%
Sport is meer! (7%)	20%	27%	27%	26%
Vitaal Platteland (3%)	27%	29%	30%	29%
Plezierig Wonen (6%)	28%	26%	31%	28%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	58%	64%	65%	63%
Samen veilig (10%)	61%	59%	53%	57%
Weet ik niet	5%	6%	7%	6%

Woonplaats	Eibergen	Neede	Ruurlo	Borculo	Kleine kernen	Totaal
n=	295	235	260	232	196	1239
Cultuur is van iedereen (6%)	24%	23%	22%	29%	28%	25%
Fijn Leven (41%)	25%	24%	26%	31%	28%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)	28%	23%	26%	24%	28%	26%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)	25%	23%	30%	30%	27%	27%
Sport is meer! (7%)	25%	24%	23%	27%	28%	26%
Vitaal Platteland (3%)	22%	32%	26%	28%	39%	29%
Plezierig Wonen (6%)	25%	27%	30%	31%	28%	28%
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)	62%	63%	61%	66%	64%	63%
Samen veilig (10%)	57%	55%	63%	55%	58%	57%
Weet ik niet	6%	7%	5%	5%	7%	6%

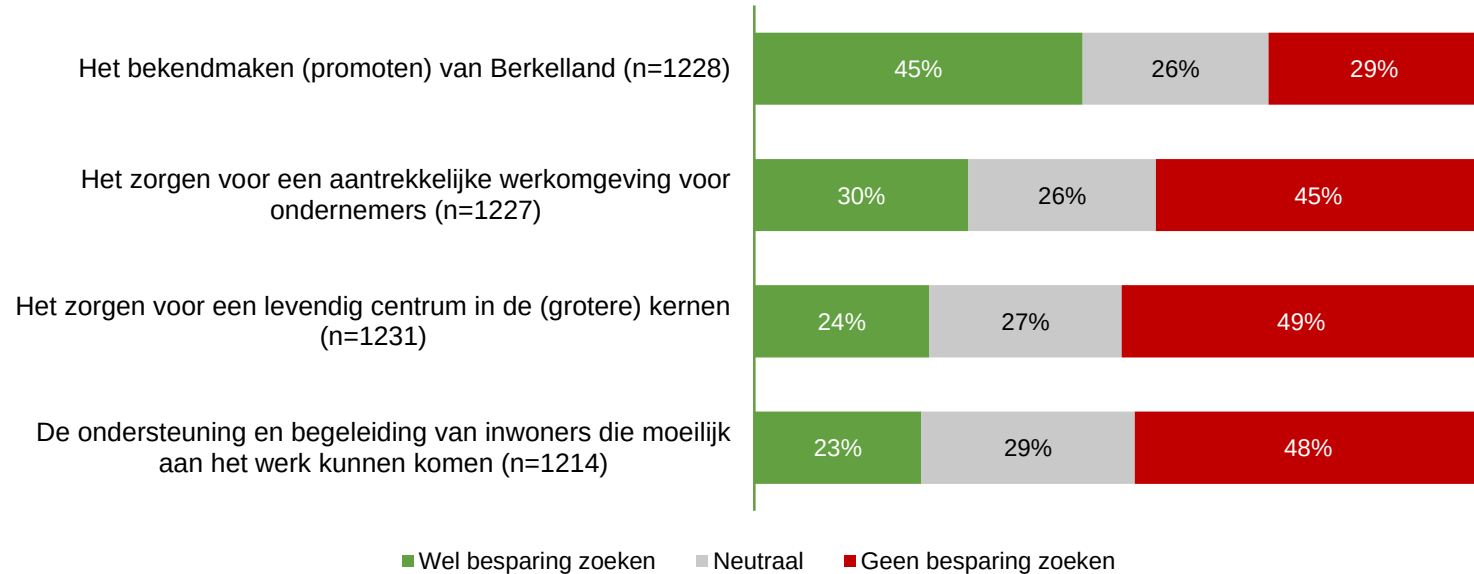
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

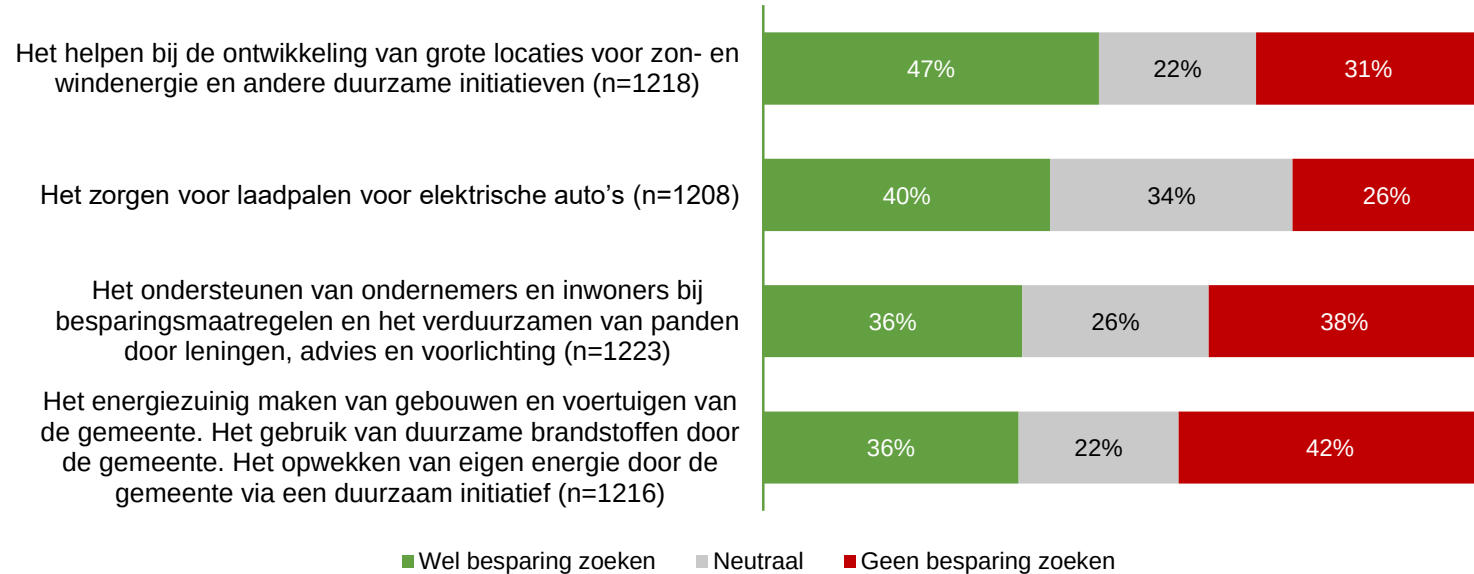
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

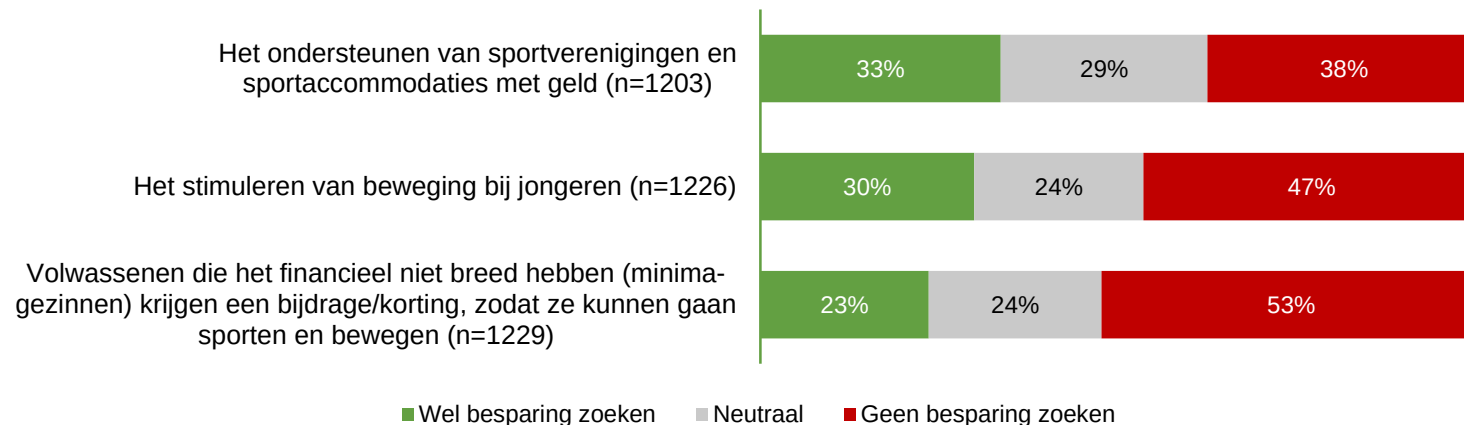
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

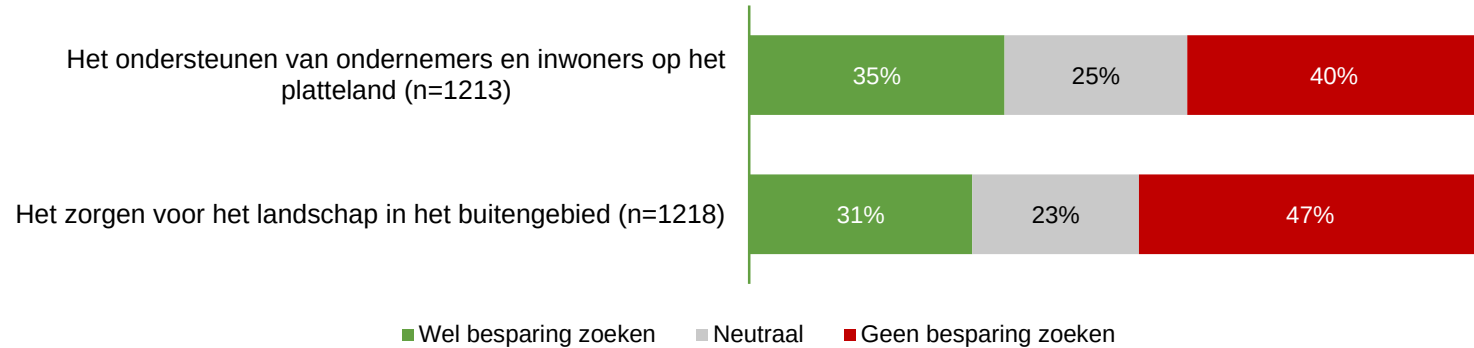
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

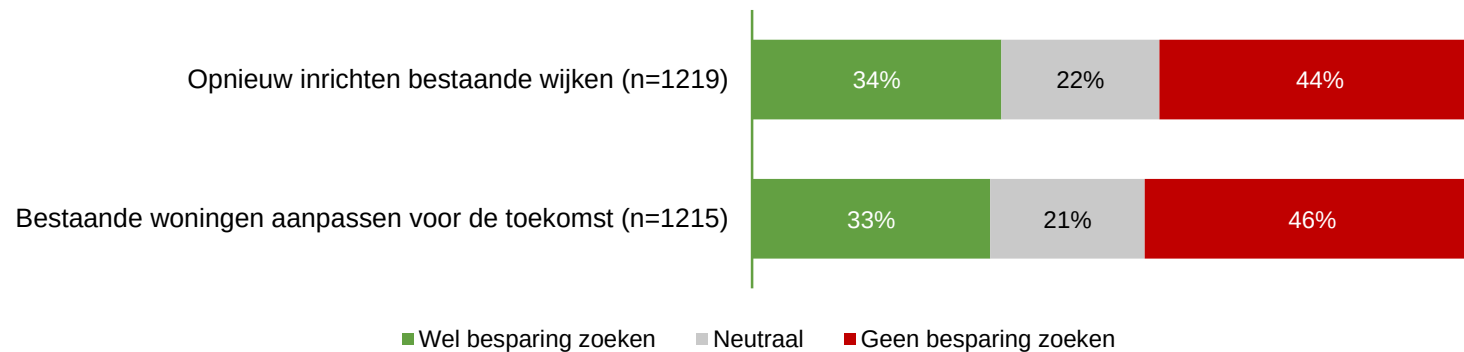
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

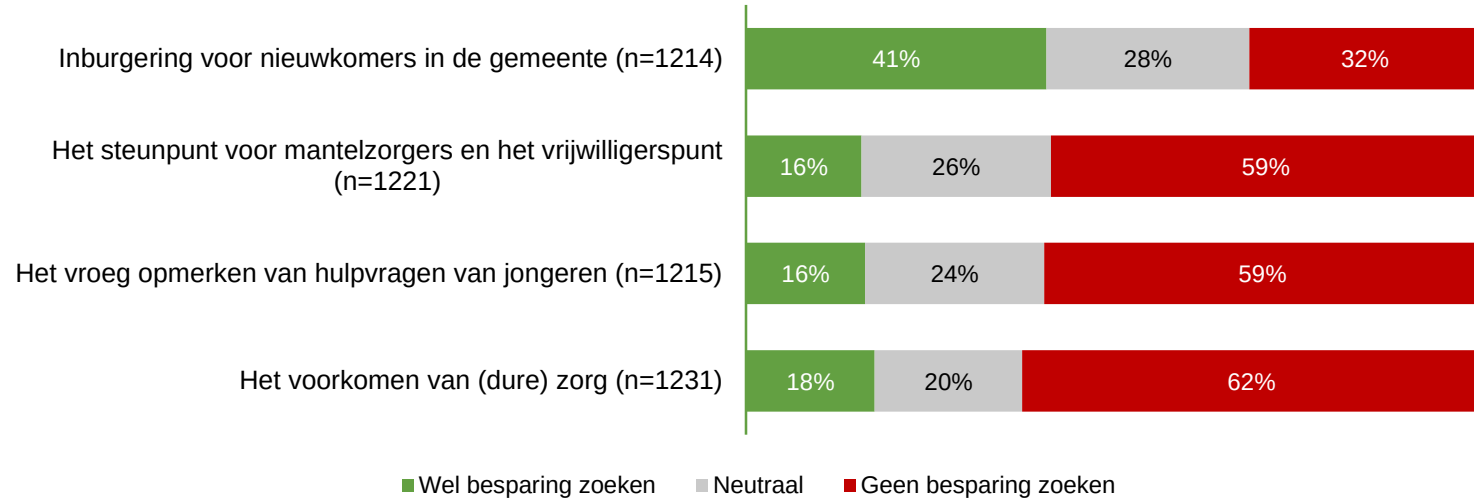
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

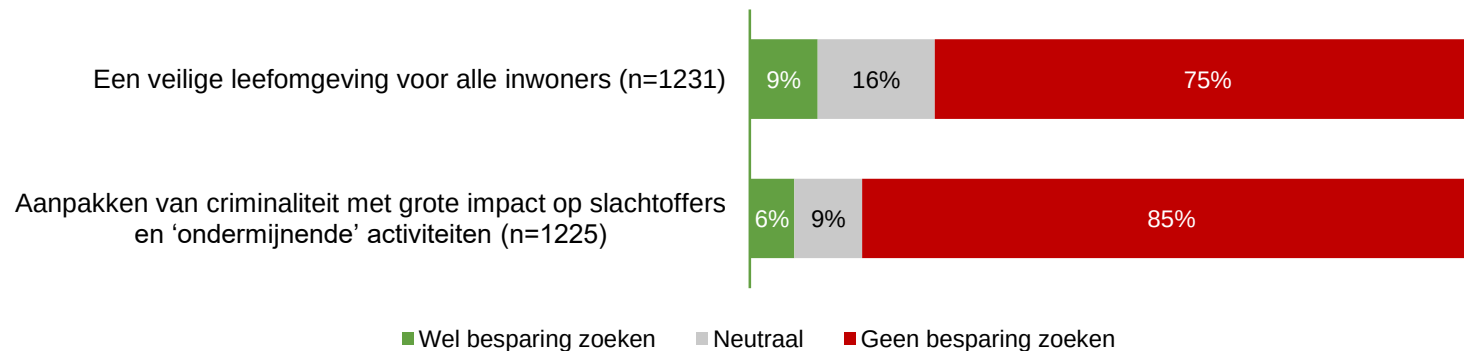
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

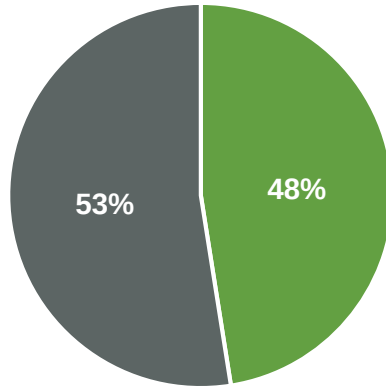
Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Stel er moet worden bespaard. Waar moet de gemeente besparingen zoeken?

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren kunnen besparen? (n=1.293)

■ Door:

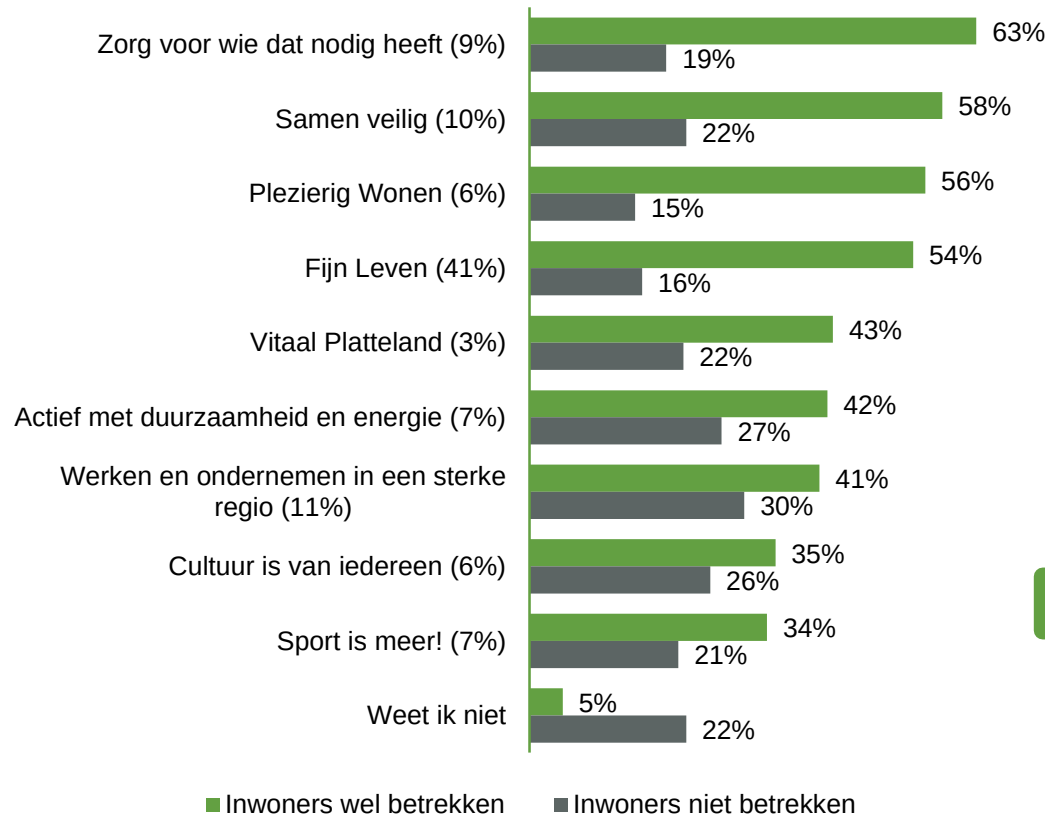
■ Weet ik niet

Door: (gecategoriseerd) (n=600)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	44%
Besparen op/ investeren in openbare ruimte	14%
Kritisch naar uitgaven kijken	9%
Burgerinitiatieven	7%
Minder externe bedrijven inschakelen	6%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering inschakelen	3%
Meer werk uitbesteden	2%
Minder subsidies verstrekken	2%
Afval anders inzamelen	1%
Overig	9%

In de straatinterviews is gevraagd waar de gemeente op zou kunnen besparen. Hierbij zijn veel uiteenlopende antwoorden gegeven. Personeelskosten en efficiënter werken worden daarbij het vaakst genoemd.

Bij welke werkgebieden moeten in uw ogen inwoners worden betrokken bij de uitwerking van ideeën? En bij welke werkgebieden vindt u dat inwoners juist niet betrokken moeten worden, maar ligt er puur een taak voor de gemeente? (n=1.239)

Uit de straatinterviews komt naar voren dat 58% er positief tegenover staat dat de gemeente de samenleving betreft bij de bezuiniging. 19% staat hier negatief tegenover, terwijl 20% er een neutrale mening over heeft. 4% weet het niet.

Bij welke werkgebieden moeten in uw ogen inwoners worden betrokken bij de uitwerking van ideeën?

Leeftijd	n=	<35 jaar 146	35-64 jaar 593	>64 jaar 486	Totaal 1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		60%	61%	69%	63%
Samen veilig (10%)		58%	54%	64%	58%
Plezierig Wonen (6%)		62%	56%	52%	56%
Fijn Leven (41%)		58%	58%	45%	54%
Vitaal Platteland (3%)		50%	42%	40%	43%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		46%	39%	45%	42%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		51%	41%	35%	41%
Cultuur is van iedereen (6%)		35%	35%	34%	35%
Sport is meer! (7%)		42%	35%	27%	34%
Weet ik niet		5%	5%	4%	5%

Woonplaats	n=	Eibergen 295	Neede 235	Ruurlo 260	Borculo 232	Kleine kernen 196	Totaal 1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		61%	60%	68%	64%	66%	63%
Samen veilig (10%)		55%	59%	63%	54%	63%	58%
Plezierig Wonen (6%)		56%	53%	54%	60%	58%	56%
Fijn Leven (41%)		53%	56%	53%	56%	53%	54%
Vitaal Platteland (3%)		38%	37%	49%	39%	55%	43%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		41%	36%	48%	47%	43%	42%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		38%	37%	49%	44%	40%	41%
Cultuur is van iedereen (6%)		32%	34%	38%	32%	40%	35%
Sport is meer! (7%)		33%	30%	35%	35%	38%	34%
Weet ik niet		7%	5%	3%	3%	5%	5%

Bij welke werkgebieden vindt u dat inwoners niet betrokken moeten worden, maar ligt er puur een taak voor de gemeente?

Leeftijd	n=	<35 jaar 146	35-64 jaar 593	>64 jaar 486	Totaal 1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		22%	19%	18%	19%
Samen veilig (10%)		27%	22%	20%	22%
Plezierig Wonen (6%)		14%	14%	17%	15%
Fijn Leven (41%)		17%	14%	18%	16%
Vitaal Platteland (3%)		22%	20%	24%	22%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		32%	26%	25%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		23%	29%	36%	30%
Cultuur is van iedereen (6%)		29%	24%	26%	26%
Sport is meer! (7%)		19%	21%	22%	21%
Weet ik niet		15%	26%	21%	22%

Woonplaats	n=	Eibergen 295	Neede 235	Ruurlo 260	Borculo 232	Kleine kernen 196	Totaal 1239
Zorg voor wie dat nodig heeft (9%)		20%	19%	18%	21%	17%	19%
Samen veilig (10%)		21%	24%	20%	28%	18%	22%
Plezierig Wonen (6%)		13%	15%	15%	16%	15%	15%
Fijn Leven (41%)		15%	15%	17%	18%	14%	16%
Vitaal Platteland (3%)		22%	21%	21%	25%	17%	22%
Actief met duurzaamheid en energie (7%)		26%	30%	24%	28%	27%	27%
Werken en ondernemen in een sterke regio (11%)		33%	29%	27%	31%	30%	30%
Cultuur is van iedereen (6%)		27%	26%	25%	28%	21%	26%
Sport is meer! (7%)		18%	22%	23%	25%	17%	21%
Weet ik niet		21%	23%	22%	20%	23%	22%

Wilt u ook zelf betrokken worden bij de verdere uitwerking van ideeën? (n=1.239)

Meerdere antwoorden mogelijk

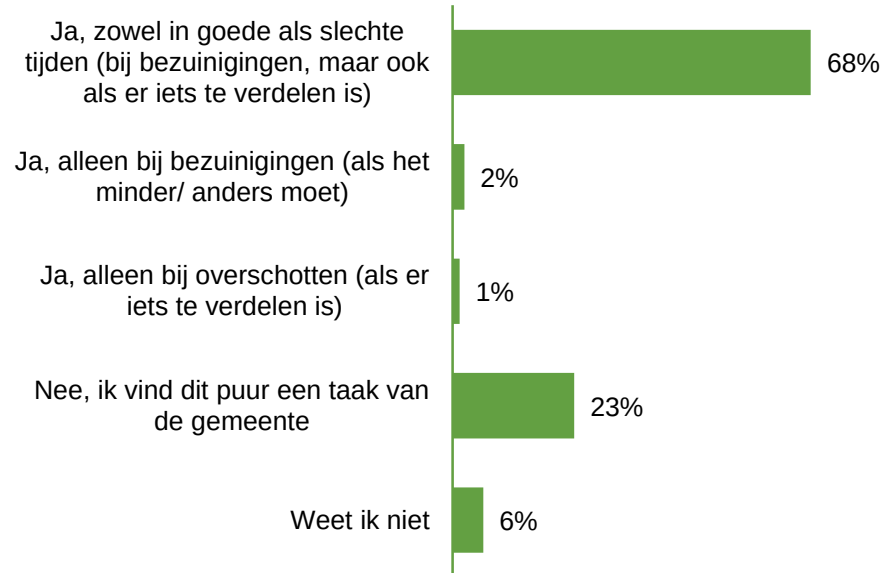
Uit de straatinterviews komen andere resultaten naar voren. Zo geeft 78% aan niet zelf actief betrokken te willen worden. 10% wil door de gemeente geraadpleegd worden en 4% wil de gemeente adviseren en actief meedenken over uitwerkingen en aandachtspunten. 5% wil persoonlijk geïnformeerd worden over het vervolg.

Wilt u ook zelf betrokken worden bij de verdere uitwerking van ideeën? Meerdere antwoorden mogelijk

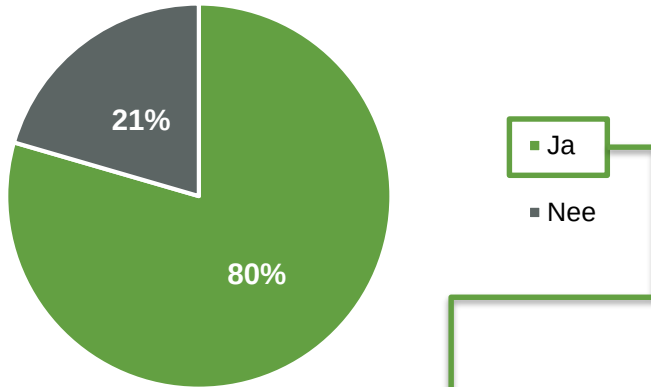
Leeftijd n=	<35 jaar 146	35-64 jaar 593	>64 jaar 486	Totaal 1239
Ja, ik wil dat de gemeente mij weer raadpleegt als de ideeën vastere vormen aannemen (uw mening wordt dan weer gevraagd in de vorm van een enquête)	45%	40%	27%	37%
Ja, ik wil de gemeente adviseren en actief meedenken over uitwerkingen en aandachtspunten (u wordt dan uitgenodigd voor bijv. een groepssessie)	16%	12%	9%	12%
Nee, maar ik wil wel dat de gemeente mij persoonlijk informeert over het vervolg (geen actieve rol, maar wel op de hoogte blijven via bijv. een nieuwsbrief)	20%	18%	24%	20%
Nee, ik wil zelf niet actief betrokken worden en lees er wel over in de media (BerkelBericht)	34%	33%	42%	36%
Weet ik niet	2%	7%	6%	6%

Woonplaats n=	Eibergen 295	Neede 235	Ruurlo 260	Borculo 232	Kleine kernen 196	Totaal 1239
Ja, ik wil dat de gemeente mij weer raadpleegt als de ideeën vastere vormen aannemen (uw mening wordt dan weer gevraagd in de vorm van een enquête)	35%	35%	42%	40%	33%	37%
Ja, ik wil de gemeente adviseren en actief meedenken over uitwerkingen en aandachtspunten (u wordt dan uitgenodigd voor bijv. een groepssessie)	11%	13%	15%	13%	8%	12%
Nee, maar ik wil wel dat de gemeente mij persoonlijk informeert over het vervolg (geen actieve rol, maar wel op de hoogte blijven via bijv. een nieuwsbrief)	18%	23%	18%	23%	20%	20%
Nee, ik wil zelf niet actief betrokken worden en lees er wel over in de media (BerkelBericht)	41%	34%	30%	33%	41%	36%
Weet ik niet	6%	6%	6%	5%	6%	6%

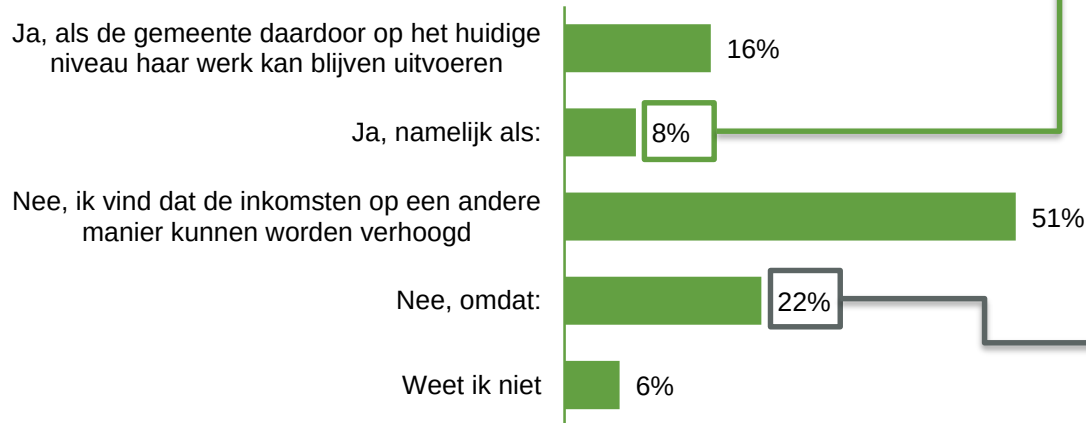
Vindt u dat de gemeente de samenleving in de toekomst ook moet betrekken bij financiële vraagstukken? (n=1.239)

Bent u eigenaar van een woning of pand in de gemeente Berkelland? (n=1.239)

Vindt u dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden, als daardoor minder bespaard hoeft te worden door de gemeente? (n=1.025)

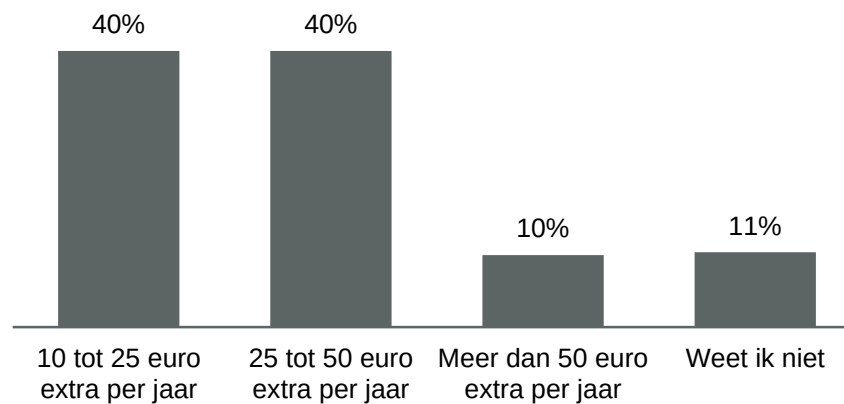

Ja, namelijk als: (gecategoriseerd) (n=76)		Percentage
Verhoging beperkt wordt		26%
Geen andere mogelijkheden meer zijn		26%
Daardoor voorzieningenniveau wordt behouden		16%
De gemeente ook andere maatregelen treft		16%
Verhoging naar draagkracht wordt		9%
Iedereen, ook huurders, meebetalen		7%

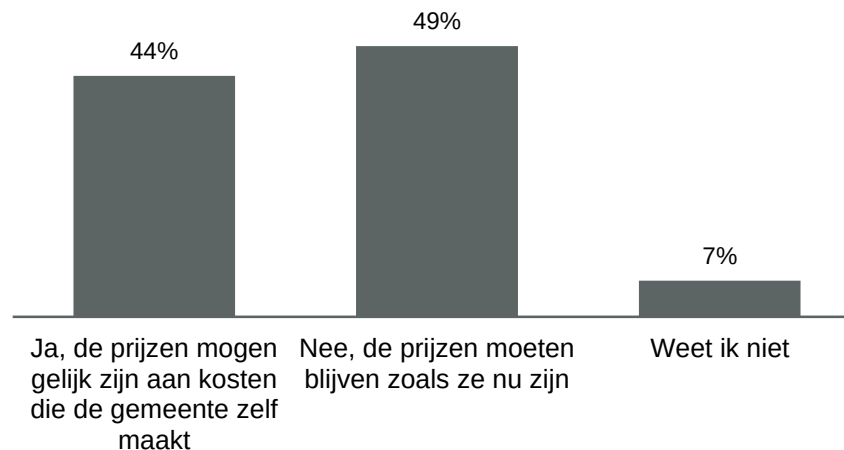
Nee, omdat: (gecategoriseerd) (n=224)		Percentage
OZB al hoog genoeg is		42%
Alleen nadelig voor huiseigenaren		28%
Eerst kijken of er ergens anders op bespaard kan worden		23%
Overig		8%

Deze vraag is alleen gesteld aan de respondenten die hebben aangegeven dat de OZB in de gemeente Berkelland verhoogd kan worden als daardoor minder bespaard hoeft te worden.

**Wat is in uw ogen een acceptabele verhoging
(bedrag) van de OZB? (n=317)**

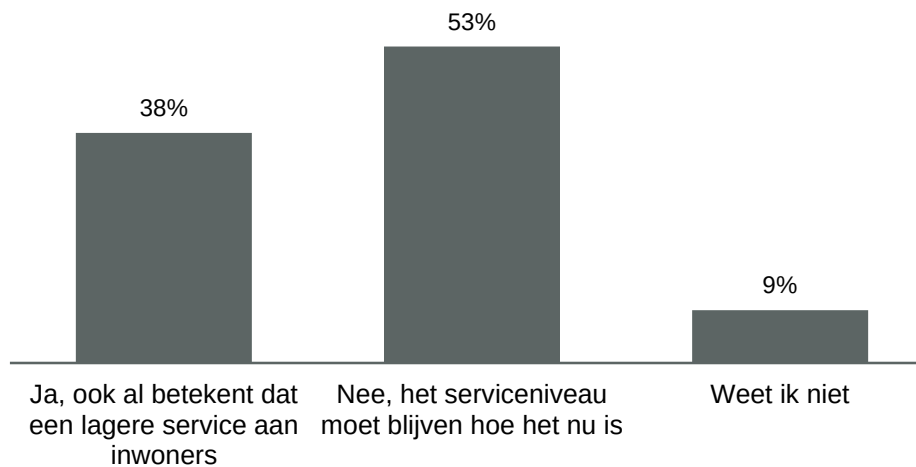

Vindt u dat de gemeente de prijzen van haar producten zou moeten verhogen? (n=1.239)

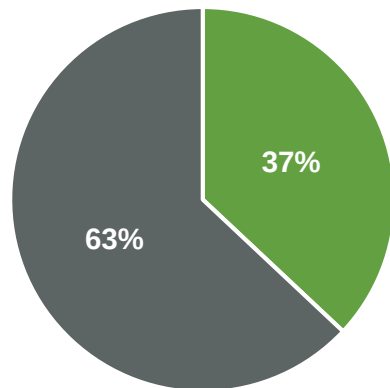

Uit de straatinterviews blijkt dat 41% vindt dat de prijzen gelijk mogen zijn aan de kosten die de gemeente zelf maakt. 45% vindt dat de prijzen moeten blijven zoals ze zijn.

Vindt u dat de gemeente haar service kan verlagen als daardoor bespaard kan worden? (n=1.239)

Hoe zou de gemeente nog op andere manieren haar inkomsten kunnen vergroten? (n=1.239)

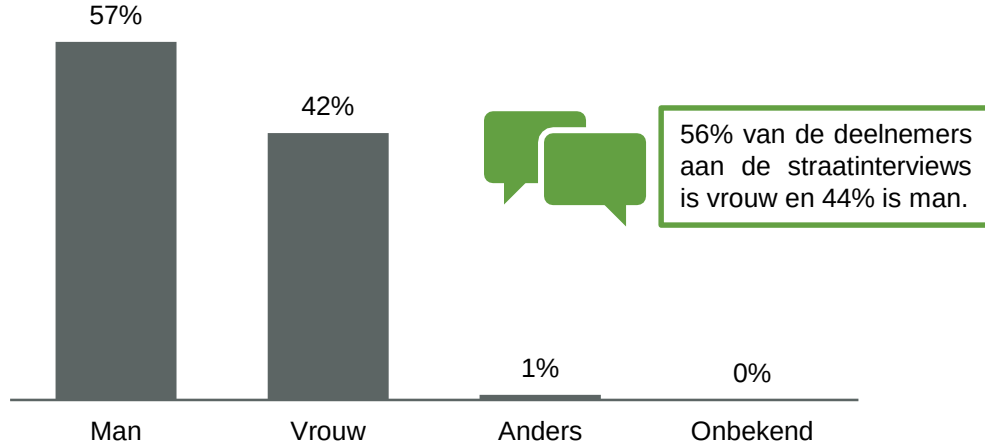
■ Door:

■ Weet ik niet

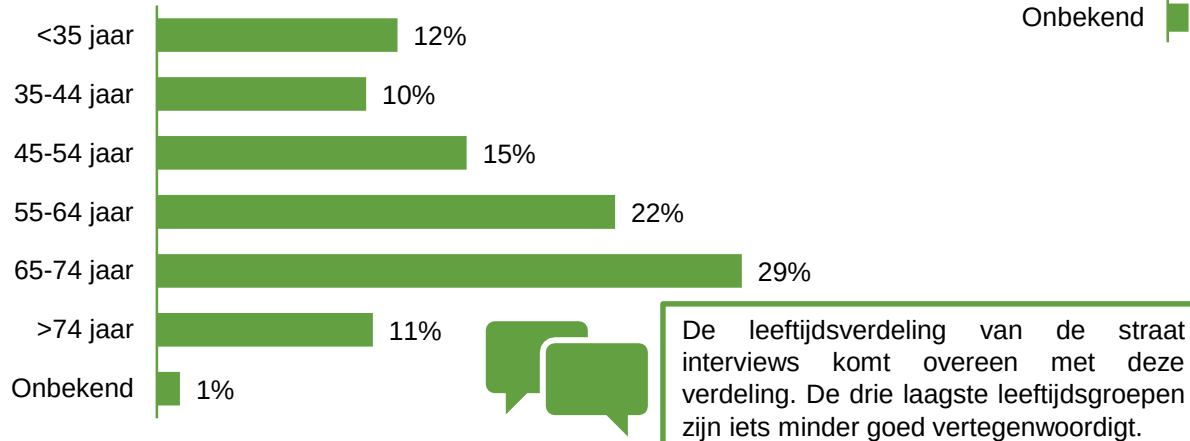
Door: (gecategoriseerd) (n=456)	Percentage
Gemeentelijke organisatie	26%
Boetes/ belastingen/ sponsors	19%
Besparen op uitgaven	12%
Investeren in toerisme/inwoners/ondernemingen/etc.	11%
Betaling/ verkoop/ verhuur van producten en/of diensten	9%
Minder externe bedrijven inschakelen	5%
Burgerinitiatieven stimuleren	4%
Meer samenwerken	4%
Mensen met uitkering/ vrijwilligers inschakelen	3%
Overig	7%

Bijlagen

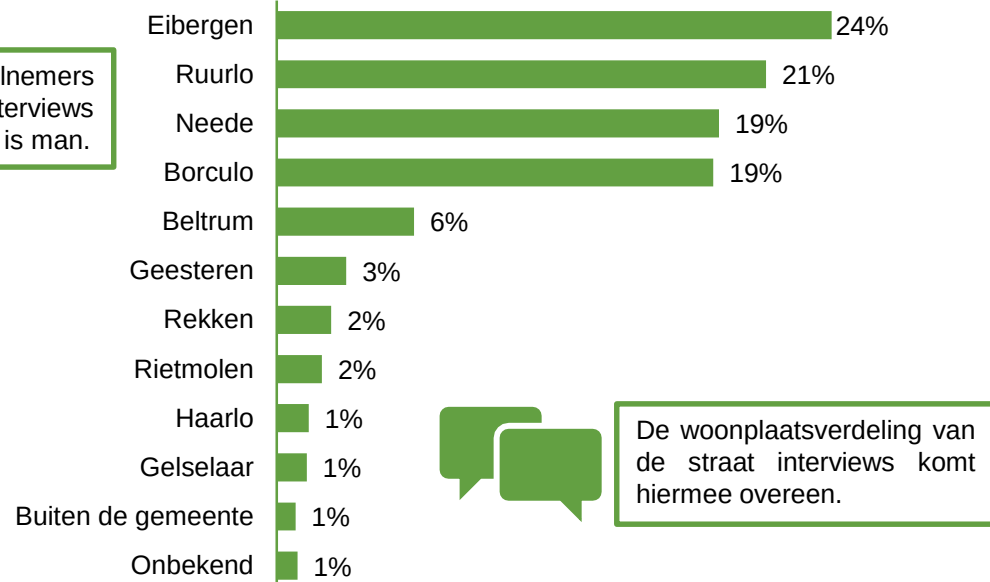
Geslacht (n=1.239)

Leeftijd (n=1.239)

Woonplaats (n=1.239)

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage bevat gewogen resultaten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1.239) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,74% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar woonplaats en leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten tussen de 35 en 44 jaar uit Eibergen, krijgt een respondent tussen de 35 en 44 jaar uit deze kern bijvoorbeeld weegfactor 1,09 en een respondent uit Neede tussen de 55 en 64 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,84. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd (uitgangspunten die de VNG ook vaak gebruikt).

Door de weging zijn de resultaten representatief over woonplaats en leeftijd.